THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON 25, D. C.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

VOL. XLV | Price 10¢ | KETVIRTADIENIS, RUGPIŪČIO (AUGUST) 31, 1961 | Kaina 10 c. | Nr. 204

Viceprezidentas Goulart grįžta į Braziliją

Nužudytas diplomatas — Flores Aguirre, Meksikos poetas ir meksikiečių ambasados patarėjas Kuboje, nužudytas netoli Havanos. Meksikos vyriausybė reikalauja ištirti mirties priežastį.

PREZIDENTAS KENNEDY PAKVIETĖ EUROPOS SĄJUNGININKUS

WASHINGTONAS. — Prezidentas Kennedy pakvietė Britanijos, Prancūzijos ir Vakrų Vokietijos užsienio reikalų ministerius į Washingtoną sekantį mėnesį spręsti Berlyno problemą. Tai vakar atskleidė diplomatiniai šaltiniai.

Konferencijoje bus apsvarstyti vakariečių derybų planai, kurie ves į Berlyno pasikalbėjimus su Rusija.

Pasak diplomatų, sąjungininkai sutarę susitikti. Konferencijos data — netrukus prieš rugsėjo 19 dieną. Britanijos užsienio reikalų sekretorius lordas Home, Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Couve de Murville ir Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministers Hainrich von Brentano susitiks su valstybės sekretorium Rusku ir taipgi matys prezidentą Kennedį.

Anot administracijos pareigūnų, Kenedžio patarėjai siūlo jam vykti į Jungtinių Tautų pilnaties sesiją ir pasakyti kalbą Berlyno krizės išsprendimo reikalu ir atominių ginklų uždraudimo bandymo kalusimu.

Laukiama, kad vakariečių ministeriai savo posėdžiuose pasižadės ginti Vakarų teises Berlyne.

— **Belgrade,** Jugoslavijoje, rytoj prasideda taip vadinamų neutralių valstybių vyriausybių galvų konferencija.

Castro siūlo tartis su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis

HAVANA, Kuba. — Diktatorius užvakar vėl pasiūlė tartis Kubai su Jungtniėmis Amerikos Valstybėmis, kad būtų išlyginti skirtumai tarp abiejų kraštų.

Pasak Castro, Jungtinės Amerikos Valstybės norinčios derėtis su Kuba, kadangi jos ekonominis gyvenimas šlubuoja. Kuba, — pasakė jis, — pasiruošusi tartis, nes "mes norime saugumo ir taikos".

Castro kalba uždarė trijų dienų konferenciją, kurioje dalyvavo daugiau kaip 3,000 vyriau sybės pareigūnų, kurie svarstė, kaip pašalinti ekonominius negalavimus.

Castro pažadėjęs pateikti smulkų ekonominį planą sekantiems metams, kad būtų išspręs tas maisto trūkumas.

Draudžiama vaikus krikštyti klinikose

MASKVA. — Maskvos dienraštis "Izviestija" šio mėn. pradžioje puolė vienos ligoninės vyr. gydytoją okupuotoje Lietuvoje — šis leidęs kunigui ligoninėje krikštyti vaiką, susirgusį plaučių uždegimu, su pavojumi jo gyvybei. Laikraštis pasipiktino, nes vaikui pasveikus jo išgijimas, esą, būsiąs siejamas ne su gydytojų pastangomis, bet su krikštu. Šią žinią Fed. Vokietijoje pakartojo žinomas evangelikų savaitraštis "Christ und Welt" ir visa eilė kitų laikraščių.

● **Kuwaite** pirmieji visuotini rinkimai bus lapkričio 1 dieną išrinkti seimą, kuris priims naują konstituciją.

Prof. dr. Zenonas Ivinskis, atvykęs į Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos suvažiavimą Chicagoje, O'Hare aerodrome prisega gėlę Rita Baranauskaitė (solisto S. Baro duktė). Iš kairės į dešinę: Elena Brazdžionytė, dr. Ivinskis, R. Baranauskaitė ir kun. dr. Ignas Urbonas. Istorikas Ivinskis vakar vizitavo "Draugo" redakciją ir administraciją. (Nuotr. V. Noreikos)

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMAS

CHICAGO. — L. K. Mokslo akademijos suvažiavimas prasideda rytoj vakare dr. J. Girniaus ir kun. prof. St. Ylos paskaitomis Jaunimo namuose.

Į suvažiavimą jau yra atvykę svečių iš Europos: prof. dr. Eretas, prof. dr. Z. Ivinskis, prel. L. Tulaba, kun. K. Dobrovolskis ir kiti. Iš Brazilijos yra atvykęs kan. Kardauskas.

Daugumas suvažiavimo pranešimų bus padaryti šeštadienį Congress viešbutyje, 520 So. Michigan ave., tel. HA 7-3800. Pranešimai prasideda 9 val. ryte ir 3 val. p. p. Rengėjai prašo į pranešimus nesivėlinti.

Sekmadienį suvažiavimo mišios bus atnašaujamos vysk. Brizgio Švč. P. Marijos Gimimo bažnyčioje. Pamokslą sakys tėvas B. Markaitis.

Prieš pietus Marijos Aukštesniojoje mokykloje įvyks Symposium, vadovaujamas Lojolos univ. profesoriaus Jančiausko tema: tautinės kultūros galingumas JAV mokykloje. Symposiume dalyvauja: dr. A. Liaugminas, P. Maldeikis, inž. A. Rudis, ir dr. A. Šerkšnas.

— **Prezidentas Kennedy** vakar vakare turėjo spaudos konferenciją, kurioje nušvietė dabartinę politinę padėtį.

Prof. Ivinskio paskaita bus sekmadienį 10:30 val. prieš piet. Visos sekmadienio paskaitos vyksta Marijos Aukštesniojoje mokykloje.

Suvažiavimas bus baigiamas iškilmingu posėdžiu, kuriame pagrindinę suvažiavimo kalbą pasakys prof. dr. J. Eretas. Iškilmingo posėdžio pradžia 3 v. po pietų. Posėdis bus baigiamas koncertine dalimi, kurioje dalyvauja solistai D. Stankaitytė ir A. Brazis.

Smulkesnė suvažiavimo programa yra skelbiama "Draugo".

Iš Paryžiaus atskrido į New Yorką

Brazilų vadai sutinka, kad Goulart užimtų prezidento postą, bet tik kaip figūrinė galva

PARYŽIUS. — Brazilų viceprezidentas Joao Goulart vakar iš Paryžiaus išskrido lėktuvu į New Yorką pakeliui į Braziliją, kur jis tikisi užimti prezidento postą.

Goulart, įtaigojąs, jog jis turi konstitucinę teisę būti pasitraukusio prezidento Quadros įpėdiniu, yra lydimas senatoriaus Barros di Carvalho ir sekretoriaus Dirceu di Pasca.

Goulard buvo nuvykęs į Tolimuosius Rytus, įskaitant raudonąją Kiniją. Viceprezidentas atskrido į Paryžių sekmadienį, planuodamas grįžti į Braziliją, kur kilo opozicija prieš jo pasiryžimą paimti valdžią.

Suskilo kraštas

RIO DE JANEIRO, Brazilija. — Pasak pranešimo, šeši iš 20 provincijų gubernatorių remia viceprezidentą Joao Goulart o į vakuojantį prezidento postą. Kraštas suskilo dėl Goularto; gresia pilietinis karas.

Karo ministeris Denys yra prieš Goularto grįžimą į Braziliją. Trys kariniai vadai sutinka, kad jis būtų prezidentu, bet nori apkarpyti jo teises.

— **Brazilijos vadai** sutarę, kad viceprezidentas Goulart užimtų prezidento postą, bet apkarpant jo teises; jis būtų "figūrinė galva"; būsiąs paskirtas ministeris pirmininkas iki 1963 metų.

Sukarno atvyko į Jugoslaviją

BELGRADAS, Jugoslavija. — Indonezijos prezidentas Sukarno, vienas iš taip vadinamųjų 24 valstybių neutraliųjų valstybių viršūnių konferencijos organizatorių, užvakar atvyko į Belgradą. "Neutraliųjų" konferencija bus pradėta rytoj. Sukarno vadovauja 44 vyrų delegacijai. Suvažiavime bus svarstomi įvairūs klausimai, įskaitant ir Berlyno krizę.

Pasaulio biologų suvažiavimas

LAFAYETTE, Ind. — Žymūs pasaulio biologai iš penkiolikos tautų, rugpiūčio 27 dieną suvažiavo į Purdue universitetą dalyvauti penkių dienų Amerikos biologijos instituto suvažiavime. Suvažiavime dalyvauja apie 4,500 mokslininkų.

Vakarų Vokietijos prezidentas atvyko į Berlyną

Bijo naujų pasienio suvaržymų

BERLYNAS. — Vakarų Vokietijos prezidentas Heinrich Luebke nepaisė komunistų kaltinimų, jog jis provokuojąs, ir pradėjo susipažinti su Berlyno krizėmis padalinto miesto scenoje.

Luebke atvyko į vakarinį Berlyną užvakar, nepaisydamas Rytų Vokietijos komunistų nusiskundimų, kad jo vizitas provokuojąs netikėtumus. Vakarų Vokietijos prezidentas susitiko su Vakarų Berlyno burmistru Willy Brandt ir miesto trimis sąjungininkų komendantais.

Vėliau Luebke aplankė Marienfeldo pabėgėlių stovyklą, kuri yra perpildyta Rytų Vokietijos pabėgėlių, spėjusių pabėgti į laisvę dar prieš rugpiūčio 13 dieną — prieš uždarant pasienį.

Rytų Vokietijos žinių agentūra ADN tuojau pakartojo naujausią rusų notą, kurioje teigiama, kad vakariečių valstybės oro koridoriais į Vakarų Berlyną tik "laikinai galės pasinaudoti".

"Su Luebkes vizitu", — teigė ADN, — "Bonnos politikai tebevykdo savo provokuojančią veiklą Rytų Berlyne".

Komunistai tebelaiko Vakarų Berlyną Rytų Vokietijos teritorija. Tačiau vakariečiai sąjungininkai įtaigoja, kad Vakarų Berlynas yra keturių valstybių miestas ir į jį gali atvykti bet kuris Vakarų Vokietijos pilietis kada tik jis nori.

Pasak Vakarų Berlyno kalbėtojo, prezidentas važiuos palei pasienį, bet nežinia kada, nes "nežinoma, kaip ilgai jis pasiliks".

Stebėtojai bijo, jog Rytų vokiečiai panaudosią Luebkės vizitą dar labiau suvaržyti pasienį.

Per paskutines šešias dienas komunistai tai kovojo su ašarinių gazų granatomis ir švirkščiant vandenį iš patrankų į Vakarų Berlyno asmenis, kurie erzino raudonųjų sargybinius.

Užvakar apie 200 Vakarų berlyniečių buvo permerkti vandeniu netoli Heidelberger Strasse, komunistų policijai paleidus vandenį iš šmirkštynės.

Nors ir uždarytas pasienis, bet kai kuriems asmenims iš Rytų Vokietijos pasiseka pabėgti į laisvę, nors komunistai juos ir apšaudo.

36 kubiečiai pabėgo laivu į laisvę

MIAMI, Fla. — Trisdešimt šeši asmenys laivu šeštadienį pabėgo iš Kubos ir atplaukė į pietinę Floridą. Pasak imigracijos pareigūnų pareiškimo, jiems bus suteiktas politinis prieglobstis. Iš Kubos pabėgėlių skaičius didėja.

Goularto šalininkas areštuotas. Henrique Texeira Lott (viduryje), išėjęs atsargon brazilų maršalas, bando šypsotis Rio de Janeiro mieste, armijos vadams jį uždarius jo namuose; maršalas laikomas namų arešte. Lott remia viceprezidentą Goulartą, o armija nenori, kad jis užimtų prezidento posto, atsistatydinus prezidentui Quadros. (UPI)

Tibete badas siaučia

NEW DELHI, Indija. — Dalai Lama teigia laiške, paskelbtame rugpiūčio 27 dieną, kad Tibete siaučia badas; dar nėra buvę tibetiečių istorijoje maisto trūkumo kaip šiandien.

"Badas, mirtys ir ligos kankina kraštą", — sako Dalai Lama. "Kova dar tebevyksta". Tibetą slegia raudonosios Kinijos priespauda.

"Tibete padidėjo priverstino darbo stovyklų. Vyrai, moterys ir vaikai turi dirbti 18 valandų kasdien per 7 dienas", — pasakė jis.

Dalai Lama, Tibeto karalius, pabėgęs iš krašto gyvena Indijoje.

— **JAV plieno** pramonė gali pakelti kainas savo gaminiams. Prezidentas Kennedy bandys įtikinti plieno gamintojus nekelti savo gaminiams kainų.

KALENDORIUS

Rugpiūčio 31 d.: šv. Raimundas, Roželė.

Rugsėjo 1 d.: šv. Bronislava, šv. Egidijus, Gunda.

Saulė teka 6:15, leidžias 7:28.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — apie 90 laipsnių; rytoj — giedra, šilta.

Rusai pagrobė dar vieną japonų laivą

TOKIO. — Rusai užvakar pačiupo dar vieną japonų žvejų laivą su keturiais įgulos nariai. Prieš dieną, Japonijai pareikalavus tuojau grąžinti 12 žvejų laivų ir jų įgulos, pagrobtus rusų šiaurinėje Japonijoje praėjusią savaitę.

TRUMPAI

— **Alžirijoje** sukilėliai surengė riaušes. Tai antros riaušės šią savaitę.

● **Potvyniai Burmoje** išvijo iš namų daugiau kaip 800,000 asmenų.

● **Ugniakalnis Etna** vėl išsiveržė.

● **Jordone parlamento rinkimai** bus spalio 19 dieną.

81 turistas išgelbėtas Alpėse

CHAMONIX, Prancūzija. — Vakar anksti rytą buvo išgelbėtas paskutinis turistas iš lyno traukinėlių Alpių aukštumose. Išgelbėti 81 turistas, kurie buvo sučiupti kabančiuose traukinėliuose Alpėse, kai žemai skrendantis sprausminis lėktuvas nukirto lyną (kabelį).

Šeši asmenys — keturi vokiečiai ir du italai — žuvo, kai trys traukinėliai nukrito į Alpių pusnį, prancūzų sprausminiam lėktuvui nutraukus lyną.

Pasak pareigūnų, 81 išlikęs gyvas yra sveiki.

Turistai buvo orinio lyno geležinkelyje apie 11,000 pėdų virš jūros lygyje Mont Blanc kalne.

BERLYNE SPRENDŽIAMAS EUROPOS LIKIMAS

"Keturios Vokietijos"; ar Vakarų Vokiteija atsimes nuo vakariečių

CHICAGO. — Berlyno krizė aštrėja, ir galo nematyti. Šioje įtampoje nedaugelis tepastebi, jog Chruščevas reikalauja nebe dviejų, o trijų Vokietijų susidarymo. Berlynas su savo pustrečio milijono izoliuotų gyventojų ir būtų ta trečioji Vokietijos dalis. Gi Vakarų Vokietijos gyventojų akimis žiūrint, būtų galima priskaityti ir ketvirtoji Vokietija, susidaranti iš žemių anapus Oderio - Neissės linijos; tas žemes rusai atkirto ir atidavė Lenkijai. Tos žemės iš pradžių buvo paliktos Lenkijos priežiūrai iki bus galutinai pasirašyta Vokietijos taikos sutartis, bet Chruščevas dabar tas teritorijas nori pastoviai priskirti raudonųjų kontroliuojamai Lenkijai. Apie ta pats Chruščevas yra prastaręs savo interview, duotame dienraščio "Chicago's American" kolumnistui Orew Pearson.

Nauja Chruščevo klasta ryšium su Berlynu

Dėl jo siūlomo "laisvojo" Vakarų Berlyno ateities Chruščevas pareiškė tokį planą: "Mes siūlome į sutartį įrašyti nuostatą, kad niekas neturės teisės kištis į Vakarų Berlyno vidaus reikalus ar primesti savo valią Vakarų Berlyno žmonėms". Iš pažiūros atrodo, kad tas nuostatas apsaugotų Berlyno gyventojų laisvę. Tačiau tai tik geros valios žmonių akims apdumti. Sovietai kitados iškilmingai sutartimis prižadėjo nesikišti į Pabaltijo valstybių vidaus reikalus, bet tai nesukliudė jiems vėliau prievarta įvesti savo karines įgulas, jėga išreikalauti, kad būtų pastatyta tokia vyriausybė, kokios Maskva nori ir toliau prievartauti tautą.

Neutralumo vėjai Vakarų Vokietijoje

Berlyno krizę ypač su įtempimu seka patys vokiečiai. Kancleris Adenaueris, kaip toliau praneša "Chicago's Ameri-

(Nukelta į 6 psl.)

Iš Ateitininkų GYVENIMO

Red. JONAS KARPAVIČIUS, 6538 S. Western Ave. Chicago 29, Illinois. PR 8 - 3684

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLA RYTUOSE

Kennebunkport, Maine, apie 50 moksleivių susirinko rugpiūčio 12 d. ir išbuvo gražioje pranciškonų sodyboje iki rugpiūčio 26 d.

Stovyklos atidarymas įvyko šeštadienį rugp. 12 d. vakare, Žodį pirma tarė D. Ivaškienė, stovyklos globėja. Ji pristatė stovyklos vadovybę: dvasios vadas — tėv. B. Grauslys, komendantas — E. Sužiedėlis, mergaičių vadovė — I. Lendraitytė, berniukų vadovas — R. Gedeika, meno vadovė — J. Gailiušytė, sporto vadovas — A. Vainius, jaunesniųjų vadovė — A. Barūnaitė. Laike atidarymo žodį taip pat tarė kun. St. Yla At-kų Federacijos vardu.

Savaitės bėgyje moksleiviai klausėsi paskaitų, sportavo, maudėsi ir ruošė įvairius vakarus. Pirmą savaitę moksleiviams paskaitas davė dr. Leimonas apibūdindamas vadovą ir jo savybes. Dr. Mažiulis supažindino moksleivius su lietuvių charakterio bruožais ir lietuvių kalbos grožiu. Religinio susikaupimo dieną, antradienį, konferencijas pravedė tėv. Grauslys ir kun. Yla. Kun. Paulauskas kalbėjo apie lietuvių kovą Lietuvoje už savo religiją. Dr. J. Girnius moksleiviams kalbėjo apie lietuvių tautos istoriją ir lietuviškumo išlaikymą. Dr. Vyganto paskaitos lietė katalikiškosios jaunuomenės vaidmenį dabarties gyvenime ir ateitininkų tarptautinį katalikų judėjimą. Dr. P. Kaladė davė paskaitas apie mokslą ir religiją ir berniukams atskiras paskaitas apie kuklumą ir dorumą. Dr. Cukuras padiskutavo jaunuolių brendimo problemas ir modernųjį prieškrikščionišką veikimą. Visos paskaitos buvo labai įdomios ir vertingos. Patys moksleiviai reiškiasi dalyvaudami iškalbos, religijos, lietuviškų žinių ir deklamacijos konkursuose.

Kasdien iš moksleivių tarpo yra paskiriamas dienos pirmininkas ir sekretorės. Šiuo būdu moksleiviai gauna šansą pasirodyti įvairiose srityse.

Iš įdomesnių vakarų buvo labai įspūdingas partizanų vakaras, linksmavakariai, laužai, žaidimų vakarai, literatūrinis ir talentų vakaras. Stovykloje nuotaika gera ir oras labai gražus. Atlanto vandenynas ten pat šniokščia, o naktimis miškas tyliai migdo visus labai nakčiai.

Dalyvis

PRANEŠIMAS VISIEMS ATEITININKAMS

Vyriausias Rinkimų komisijos pranešimas vyr. valdybos rinkimų reikalu.

1. Vyriausioji Federacijos valdyba paskelbė Federacijos vado Federacijos valdybos narių, kontrolės komisijos pirmininko, kontrolės komisijos narių rinkimus. Rinkimams pravesti Federacijos valdyba sudarė vyr. rinkimų komisiją Baltimorėje. Vyr. rinkimų komisijos adresas: 5315 Lothian Rd., Baltimore 12, Md.

2. Pagal Ateitininkų Federacijos korespondencinių rinkimų nuostatų 3 paragrafą balsuoti gali visi ateitininkai, turį teisę rinkti MAS, SAS ar ASS padalinių vadovybes.

Dalis sendraugių stovyklos dalyvių. (Nuotr. Bajorūno).

3. Kiekvienam krašte kur reiškiasi ateitininkų veikla vyr. rinkimų komisija yra pavedusi krašto valdybai arba Federacijos įgaliotiniui sudaryti savo krašto rinkimų komisiją. Jungtinėse Valstybėse vyr. rinkimų komisija vykdo drauge ir šio krašto rinkimų komisijos darbus.

4. Pasiremdama rinkimų nuostatų 10 paragrafas vyr. rinkimų komisija skelbia visų ateitininkų registraciją. Iki spalio 1 d. visos ateitininkų padalinių vadovybės prašomos pristatyti kraštų rinkimo komisijai bendrą padalinio balsuotojų sąrašą. Ateitininkai šiuo metu nepriklausą jokiam padaliniui registruojasi atitinkamos sąjungos centro vadovybėje centriniam vienete, krašto valdyboje arba krašto rinkimų komisijoje. Registruojant arba registruojantis turi būti pranešta balsuotojo vardas, pavardė ir adresas. Tas pats ateitininkas negali registruotis kelių kraštų balsuotojų sąrašuose.

Atsargumo dėlei užmezgamas dvigubas mazgas juostelėje geram darbui... Iš Kennebunkporto stovyklos. (Nuotr. B. Kerbelienės)

5. Pasiremiant rinkimų nuostatų 12 paragrafu kiekvienas ateitininkas gali tikrinti balsuotojų sąrašą. Vyr. Rinkimų komisija nusprendė, jog balsuotojų sąrašą patikrinimo pasiteiravimai turi būti atlikti iki spalio 10 d.

6 Kandidatus siūlyti, kaip rinkmų nuostatų 13 paragrafe nustatyta, gali ne mažiau kaip 5 balsuotojai, Pasiūlyti galima tiek kandidatų, kiek yra renkamųjų, t. y. Fedaracijos vadui, 5 valdybos nariams, kontrolės komisijos pirmininkui ir 2 kontrolės komisijos nariams. Siūlytojai turi pažymėti, kuris kandidatas kuriam organui siūlomas. Jie turi nurodyti kandidatų vardus ir pavardes, amžių, adresą ir pridėti raštu sutikimą kandidatuoti. Siūlytojai turi pasirašyti, nurodydami savo adresus ir kurios ateitininkų sąjungos kuriam padaliniui priklauso. Kandidatų pasiūlymai vyr. rinkimų komisijoje turi būti gauti iki spalio 15 d.

7. Balsavimo data ir taisyklės bus nurodyta balsuotojams drauge su kandidatų sąrašu ir balsavimo vokais.

8. Vyr. rinkimų komisija prašo visas ateitininkų vienetų vadovybes pasirūpinti tiksliu savo narių sąrašų sudarymu ir laiku juos prisiųsti krašto rinkimų komisijai, kviečia visus ateitininkus užsiregistruoti ir raginа visus rinkimais susidomėti bei balsuoti. Rinkimai yra susipratimo ir organizuotumo rodiklis. Tebūna jis pilnas ir pavyzdingas.

Vyriausioji rinkimų komisija Surdokas, pirm., B. Bogutaitė, K. Bradūnas, J. Gailevičius, J. Šoliūnas

1961 m. rugpiūčio 12 d.

MAS ŽINIOS

— **MAS c. valdyba**, ryšium su skelbimu švęsti išemet Šiluvos atlaidus, parašė atskirą raštą Chicagos MA kuopoms, kad rugsėjo 10 d. 2 val. p. p. su uniformomis ir vėliavomis dalyvautų Marquette Parko lietuvių Šiluvos procesijoje, kuri prasidės nuo Marijos Aukšt. mok. kiemo.

— **Birutė Miniataitė** apsiėmė suruošti jaunučių ateitininkų stovyklą Dainavoje 1962 metais. Ji yra mokytoja Mundelein kolegijoj ir šiemet pravedė jaunučių stovyklą ir antrąją savaitę vyr. moksl. stovyklą Dainavoje. Ne tik moksleiviai, bet ir tėvai nepaprastai džiaugiasi Birutės Miniataitės pasiaukojimu šiam sunkiam darbui.

(Nukelta į 6 psl.)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 29, ILL., Tel. LUdlow 5-9500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription rates: $13.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign. $11.00 per year outside of Chicago and in Canada.

Prenumerata:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj, Cicero ir užsienyje	$13.00	$7.00	$4.00	$1.75
JAV ir Kanadoj	$11.00	$6.00	$3.50	$1.50

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKŠTOS RŪŠIES FOTOGRAFIJOS MŪSŲ SPECIALYBĖ.
PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais 8:30—9:30 val. ryto. Vakaruškos pirmad. 7 val. vak.
Anglų kalba: kasdien nuo antradienio iki penktadienio 7 7:30 val vakaro.
VISOS PROGRAMOS Iš WOPA 1490 kil. AM ir 102.7 mg. FM
Tel. HEmlock 4 - 2413
7159 So. Maplewood Ave Chicago 29, Ill

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV RADIJAI, HI-FI, VĖSINTUVAI
Pardavimai-taisymai sek. uždaryta

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. RE 7-7083

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
756 West 35th Street

TEL: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10—2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas. Protezistas
Aparatai-Protezai. Med. bandažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. IR K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 So. Kedzie Ave.
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdied, išskyrus trečiad. ir šeštad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ. AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd St.
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadien. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonas PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
Kampas 47-tos ir Damen Ave.
Val. kasdien nuo 6—8 val vak.
Šešt. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telef. LAfayette 3-6048
Rez. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. PRospect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
arba
434 Algona Ave., Elgin, Illinois
Tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9 Antr. 1-6, treč., šešt. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

Tel. ofiso HE 4-5758; Res. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
(Bendra praktika ir Alergija)
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 2-9 val.; penkt. 10 v. r. iki 9 v v.; Šeštad. 10 v. r iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. J. G. BYLA - BYLAITIS
Nervų-smegenų chirurgija, ligos
2737 WEST 71st STREET
Valandos tik susitarus
Tel. GRovehill 6-3409

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. vidaus ligos
Tel. ofiso — REpublic 7-4900
namų — GROvehill 6-8161
Persikėlė į naują ofisą
FRANCISCO MEDICAL CENTER
2858 West 63rd Street.
Priima tik pagal apointmentą

Rez. GI 8-0873 Rez. HE 6-1670
Dr. Eisin Dr. Balukas
DR. W. M. EISIN-EISINAS
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą
Jei neatsiliepia skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414. Rezid. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak.
Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6-8 val. vak., Šeštad. nuo 12:30 iki 2:30 val. p. p. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.
Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017
Ligonius priima pagal susitarimą

Ofiso tel. HE 4-7007.
Namų-rez. tel. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS (JOKŠA)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63 Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 2:30 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 5 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val. Kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1— 4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Telefonas: GRovehell 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Rd.
Valandos 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7 Treč. ir šeštad. tik 10-12.

Tel.: REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 1—4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
Val.: Kasdien popiet nuo 12—3 val. vak., pirm., antr., ketvir. 6—9 val. Trečiadieniais tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 val. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545
(OFISO IR REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

Tel. ofiso PR 8-7773, rez. PR. 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p. antrad. ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Šeštad.: 9 v. r. — 2 p p.
Trečiadieniais uždaryta.
Atostogose iki rugsėjo 5 d.

DR. JONAS V. MILERIS
NERVŲ IR SMEGENŲ LIGOS
5430 So. Kedzie Avenue
PAGAL SUSITARIMĄ
Tel. HE 4-1562
Skambint 2 iki 9 val. popiet kasdieną, išskyrus trečiadienį.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA-CHIRURGĖ
Vidaus ligos
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. offiso: PUllman 5-6766
Namų: BEverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-9 v. v., šešt. 1-4 v. p. p. Trečiadienį — uždaryta.

Tel. ofiso VI 2-1484. Rez. RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
3259 South Halsted Street
Val. kasdien: 3-7 p. p.; Šeštad. 2-4 val. Treč. uždaryta.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL.: kasdien nuo 2 iki 9 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
2745 West 69th Street
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6-8 val. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. YA 7-7381
Val.: 10 ryto iki 8 vak., trečiad. uždaryta. Šeštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penkt. tik 1—3 p. m.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. tel. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 S. Ashland Ave.
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2—4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 val. iki 5 val. vak.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2—4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
2454 West 71st Street
(71st ir So. Campbell Ave.)
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinkit tel.: HE 4-2123 nuo 1 iki 8 val. popiet, kasdien, išskyrus trečiad. ir šeštad.
Atostogose iki spalio 1 d.

Telefonas — GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais nuo 1-4 val. popiet
Trečiadieniais uždaryta.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS (VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Ave.
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8.
Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6650
Rez. 6600 So. Artesian Ave.
Val. 11 v. ryto iki 3 v. p. p. 6-7 v.

Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

4¼% DIVIDENTŲ
Ant Visų Taupymo Sąskaitų
INDĖLIAI APDRAUSTI IKI $10,000.00
Paskolos ant namų nuo vieno iki dvidešimties metų — lengvais mėnesiniais atmokėjimais
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave. CHARLES ZEKUS, Sect'y LA 3-8248
VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4:30; Ketvirtadieniais 9 iki 8 v. vak. Trečiadieniais uždaryta.

VALANDOS:
Pirm. 12 iki 8 po piet
Antr. 9 iki 4 po piet
Treč. uždaryta visą dieną
Ketv. 9 iki 8 po piet
Penkt. 9 iki 8 po piet
Šešt. 9 iki 12:30 po piet

Taupykite ir darykite paskolas Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre, 6239-45 South Western Ave., kur Chicago Savings Bendrovė teikia prieinamiausias sąlygas paskolų aplikantams ir apdrausto patarnavimo taupytojams per 37 metus.

CHICAGO SAVINGS yra viena iš įdomiausių ir gražiausiai įrengtų Taupymo Bendrovių visoje Chicagoje.

Taupytojų patogumui: naujausi įrengimai, du dideli kiemai automobiliams (vienas įvažiavimas iš Western Ave.) ir daug nemokamų patarnavimų pinigus taupantiems nariams.

KVIEČIAME!
Current Dividends up to 4¼%

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue .... Tel. — GRovehill 6-7575
Chicago 36, Illinois
JOHN PAKEL, Jr. — President JOHN PAKEL, Sr. — Chairman

Nėra be sunkumų ir

ARGENTINOS RESPUBLIKA

Brazilija gyvena vidaus politikos krizės ženkle. Jos politinę ir ekonominę krizę pagilino naujojo vrezidento Janio Quadros atsistatydinimas. Jis atsistatydino piktai pakritikavęs Jungtinių Valstybių nusistatymą ryšium su jo vedama užsienine politika, išgyręs diktatorių Castro, kaip Kubos patriotą, apdovanojęs aukščiausiu ordinu Castro vyriausiąjį planuotoją Guevarą, apie kurio komunistines tendencijas niekas neabejoja. Be to, jisai buvo pradėjęs artinti Braziliją prie komunistinių režimų, ieškant ryšių su jais.

*

Savotišką vidaus politikos krizę gyvena ir kita Pietų Amerikos respublika — Argentina. Jos prezidentas Arturo Frondizi jau kelintu kartu patenka į painiavas, iš kurių ligšiol vis dar galėdavo išsipainioti. Šiuo metu jis yra atsidūręs tarp dviejų sunkumų.

Argentinos darbininkai, į kuriuos vis dar turi įtakos buvęs diktatorius Peronas, daro jam daug nesmagumų. Taip pat ir politinis kairysis sparnas nesnaudžia. Ir vieni ir antri reikalauja pakelti darbininkams algas. Tačiau, bet kokia prezidento nuolaida kairiesiems gali sukelti didelį kariuomenės vadų pasipriešinimą ir pyktį. Frondizi ir taip jau yra užistraukęs jų, kariuomenės vadų, nemalonę, kai jis, susitikęs su Castro "ekspertu" Ernestu Guevara, darė pasitarimus. Mat, Argentinos kariuomenės vadovybė yra griežtai nusistačiusi prieš Castro režimą ir komunizmą, kaip tokį.

Prezidentas Frondizi, būdamas apsukrus politikas, ir žymiai šaltesnės laikysenos kaip buvęs Brazilijos prezidentas Quadros, vis dar pajėgia iš vienų ar kitų vidaus politikos painiavų išsisukti.

Pabugęs kariuomenės grėsmės, Frondizi neseniai pasakė kraštui kalbą per radiją ir televiziją, kad jisai akylai saugojąs Argentiną nuo kairiojo sparno bet kokios subversijos ir netoleruos komunistinių sąjūdžių. Savo kalba Frondizi pajėgė nuglostyti besišiaušiančius karo vadus, tačiau gerokai supykino kairiųjų grupių vadus, su kurių jėga vyriausybė vis dėlto turi skaitytis.

Atrodo, kad prezidentas Frondizi dažniausiai pats išsaukia vidujines krizes, nes dažnu atveju jam pritrūksta tiesesnės linijos ir takto.

*

Grįžtant prie Brazilijos reikalų, pažymėtina, kad buvusis prez. Quadros privertė išvykti iš krašto Jungtinių Valstybių ambasadorių John M. Cabot. Šis jo žingsnis nė kiek nepadėjo santykiams tarp JAV ir Brazilijos. Prezidentas Kennedy nauju ambasadorium paskyrė Harvardo universiteto profesorių Linkolną Gordoną, kuriam tenka tikrai nelengvos pareigos.

Kai bet kuriame krašte siautėja vidaus krizė, užsieniniams diplomatams nelengva yra veikti. Tokiais atvejais ir labiausiai patyrę diplomatai susiduria su dideliais sunkumais.

Atsižvelgiant į visos Pietų Amerikos dabartinę padėtį, jos svyravimus, komunistų pastangos sugriauti dabartinį respublikų vidaus politinį gyvenimą ir santvarką, ir jo vieton įvesti komunistinę diktatūrą, tiek Jungtinių Valstybių prezidentas, tiek kitų Vakarų valstybių vyriausybės turėtų ten skirti tik patyrusius, kvalifikuotus ir nė kiek nelinkusius į bet kokį bendradarbiavimą su komunistais diplomatus.

—

Nervų karas Berlyno krizės reikalu aštrėja. Washingtone esama susirūpinimo, kaip ilgai šią įtampą išlaikys JAV sąjungininkai. Net dr. Adenaueris yra palinkęs į pasitarimus su Sovietais. Prie to verčią būsimieji rinkimai Vakarų Vokietijoje. Ar tik nebus blogiausia ir pavojingiausia, kad prez. Kennedy patarėjai yra linkę manyti, kad Berlyno padėties įtampa gali priversti Vakarus eiti į kompromisus su Sovietų Rusija. Tai būtų didelė klaida ir labai pavojinga. Tai būtų dar vienas ir šiuo metu labai didelis Sovietų laimėjimas.

Įkalbėtas sustingimas

Kai kurie vėliausi to sustingimo padariniai

PRANAS DAILIDĖ

II.

Kai Vakarų demokratijos nesiima beveik jokios iniciatyvos ryžtingesnei kovai su bolševizmu, raudonajam imperializmui susidaro labai patogios sąlygos plėstis. Belieka tik aptikti silpnesnes laisvojo pasaulio vietas ir jas palaipsniui pavergti. Šiuo metu yra beveik tikra, kad nežiūrint visų Chruščevo grasinimų karu, Maskva nesijaučia pakankamai pasirengusi galutiniam susirėmimui su laisvuoju pasauliu. Dėlto Sovietai vengia tokį susirėmimą sukelti. Tik kai Vakarų demokratijos yra viešai pasižadėjusios ne pulti, o tik gintis, Sovietai savo išsišokimuose ir provokacijose be didelės rizikos gali toli nueiti. Gyvenimo praktikoje mes tai nuolat ir matome.

Be to, vengdami didelio karo, bolševikai yra pasisavinę ir pritaikytą reikalui puolimo taktiką. Paskutiniu laiku jie beveik nesinaudoja viešai ginkluotomis pajėgomis. Raudonasis veržlumas dabar reiškiasi infiltracija, subversija ir tam tikslui parengtų gerilų veiksmais. Tokio pobūdžio veržlumą yra kur kas sunkiau pastebėti, o dar sunkiau sukontroliuoti. Pavyzdžiu čia gali būti kad ir įvykiai Laose.

Pagaliau, nesunku yra pastebėti, kad savo užsimojimus bolševikai visuomet vykdo dalimis. Ne iš karto užimtuose kraštuose įveda Sovietų sistemą, ne iš karto užmeta savo leteną ant didesnių teritorijų. Jie siaurina laisvojo pasaulio ribas gabalas po gabalo siekdami tuo pačiu metu sukelti viešąją opiniją prieš karą "dėl tokio menkniekio". Pavyzdžiui čia gali būti Chruščevo užsimojimai dėl Berlyno.

Tokiomis sąlygomis Vakarų kova su tuo veržlumu turėtų būti griežtesnė

Vakarai turėtų kovoti su bolševizmu, ne tik gindamiesi nuo jo užpuolimų, bet ir patys pereidami į ofenzyvą. Ar tai nėra Vakarų tylėjimas, kai Maskva skundžiasi Jungtinms Taulėktuvų skraidymo ties Sovietų teritorija tuo metu, kai patys Sovietai sistemingai ir visokiomis priemonėmis šnipinėja šiame krašte? Ar gi nėra keista, kad Vakarai ligi šiol nė kiek nelaužė Jungtinių Tautų čarterio nuostatus, Vakarai ligi šiol nėra pareikalavę sankcijų prieš tarptautinio įstatymo mindžiojimą?

Vakaruose dažnai yra smerkiamas diktatorių užglostymas, primenant garsiąją britų premjero Chamerlaino kelionę pas Hitlerį į Muencheną. Tačiau savo tariamoje kovoje su bolševizmu Vakarai yra parodę tiek pakantrumo, kad Vakarų pasyvumas prašoka bet kurį užglostymą. Dėlto ir to pasyvumo padariniai yra tokie patys, koki būtų dėl tiesioginio užglostymo.

Paminėsime čia tik pačius vėliausius

Pirmiausiai, kas yra atsitikę su Berlynu? Ugi Chruščevas jau yra atplėšęs jo rytinę dalį ir perdavęs Rytų Vokietijai net be jokios taikos sutarties, kurią jis grasino pasirašyti. O tai yra karo meto Sovietų Sąjungos sutarties su Vakarų sąjungininkais laužymas. Chruščevas išdrįso tą sutartį sudraskyti, nes jis yra įsitikinęs, kad jeigu yra karo pavojus dėl viso Berlyno paglemžimo ,tai jau dėl Rytų Berlyno Vakarai tikrai nekariaus. Kaip ten toliau su Berlyno krize ir bebūtų, naujas žemės gabalas atsirado už geležinės uždangos, kurios anksčiau Berlyne nebuvo. Sovietai elgėsi neteisėtai, bet ryžtingai, o Vakarai paliko paprastais žiūrovais, kai Rytų Vokietijos gyventojams buvo uždaromas paskutinis langas į laisvę. Vakarų Berlyne kilo dėl to susijaudinimas pareikalavęs Washingtono raminimų.

Toliau. Šiuo metu gautomis žiniomis, labai tvirtai stovėjęs už Vakarus Thailandas pasukęs su pagalbos prašymais į Maskvą. Kodėl? Po to, kai Vakarai numojo ranka į raudonųjų įsitvirtinimą kaimyniniame Laose, Thailando vyriausybė priėjo išvados, kad Maskva gali būti geresnė atrama prieš Raudonosios Kinijos veržlumą, negu Vakarai. Taigi dabar jungiasi į neutraliųjų bloką.

O tas blokas nuolat auga. Šiuo metu kaip tik įvyko jo suvažiavimas Jugoslavijoje. Tame suvažiavime pasirodė jau 21 valstybės atstovai. Jeigu Vakarai ir toliau paliks be politinio nugarkaulio, galima bus laukti, kad netrukus šio krašto vadovybėje paliks tik NATO nariai.

BRANDENBURGO VARTŲ MIESTAS

Berlyno vardas su baime ir nerimu kasdien minimas visame pasaulyje, nes jame susitelkė pavojinga naujo karo grėsmė. Karo baime ir šūkiais Berlynas ženklina visą ligi šiol atgyventą dvidešimtąjį šimtmetį. Berlynas paruošė dviejų paskutiniųjų pasaulinių karų planus. 1914 metais, kai tuometinės Serbijos Sarajevo mieste buvo nužudytas Austrijos-Vengrijos sosto įpėdinis Ferdinandas, Berlynas prispaudė Austrijos-Vengrijos imperatorių Pranciškų Juozapą pasiųsti Serbijai neatšaukiamą ultimatumą, kurį taikusis imperatorius Pranciškus Juozapas pasirašė neramia sąžine ir drebančia ranka. Prasidėjo I Pasaulinis karas. 1939 m. Adolf Hitler iš Berlyno davė įsakymą pradėti II Pasaulinį karą, kuris pareikalavo kelių dešimčių milijonų gyvybių ir atvedė pasaulį į dabartinę neviltį ir baimę. Betgi naujas pasaulinis karas gali prasidėti jau ne iš Berlyno, bet dėl Berlyno, nes karingojo Berlyno pareigas pasisavino Maskva.

*

Berlyno istorijos pradžia veda į XII šimtmetį, kada iš dviejų Spree upės pakrantėse buvusių žvejų kaimų pradėjo augti miestas. Miestas augo lėtai. Dar 1650 m. Berlynas teturėjo tik 7,000 gyventojų, kurių skaičius šimtmečiui praėjus pakilo ligi 115,000. Berlynas padarytas Prūsijos sostine. Didysis Berlyno augimas prasidėjo 1871 m., kada jis paskelbtas Vokietijos sostine. Sostinės garbės Berlynas neteko 1945 m.

Karo metu Berlynas skaudžiai nukentėjo — buvo sugriauta ir sudeginta 70% namų, jų tarpe bažnyčios, kultūros paminkiai ir kiti istoriniai pastatai. Dabar Berlyne gyvena arti pusketvirto milijono gyventojų, kurių du trečdaliai vakariniame Berlyne, o trečdalis rytiniame. Karo pradžioje Berlynas turėjo arti puspenkto milijono gyventojų ir savo didumu ketvirtojo pasaulio miesto vardą.

Berlyno įžymybės — Brandenburgo vartai ir Tiergartenas. Kas Paryžiui Eifelio bokštas, kas Vienai šv. Stepono katedra, tas Berlynui Brandenburgo vartai. 1794 m. ant Brandenburgo vartų užkeltas Viktorijos vežimas su keturiais pakinkytais arkliais. Karo metu Brandenburgo vartai išliko, nors buvo apgriauti, bet vežimas su arkliais nukrito ir išnyko.

1809 m. Berlyne įsteigtas universitetas. Nuo devynioliktojo šimtmečio pradžios ligi II Pasaulinio karo Berlynas buvo Vokietijos kultūros ir pramonės centras.

Didesnis lietuvių būrelis apsigyveno Berlyne 1940 m. Jie visi buvo pabėgėliai nuo pirmosios sovietų okupacijos. Nedidelėj Potsdamo gatvės bažnytėlėj susitvėrė lietuviška parapija, kur kiekvieną sekmadienį Berlyno lietuviai rinkdavosi melstis. Tremties dienom atžymklinti bažnyčios viduje prikalta paminklinė lenta su atitinkamu užrašu. Tūkstančiai lietuvių rado prieglaudą Berlyne 1944 m. — naujieji tremtiniai nuo antrosios sovietų okupacijos. Toji pati bažnytėlė kiekvieną sekmadienį būdavo perpildyta lietuvių ir joje skambėjo lietuviškos giesmės. Ji yra tik už kelių šimtų metrų laisvėje nuo Potsdamer Platz, kur dabar išraizgytos spygliuotos vielos rodo vakarinio Berlyno laisvę ir rytinio Berlyno gyventojų vergiją.

St. Daunys

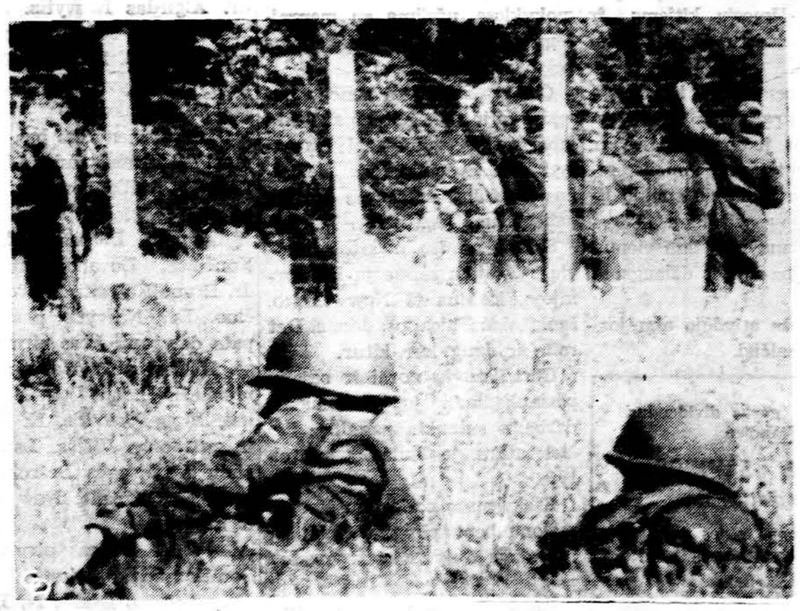

Amerikiečiai kareiviai guli žolėse netoli rytinio Berlyno pasienio, rytų vokiečių "liaudies" policijai stebint už spygliuotų vielų barikadų. JAV, Britanija ir Prancūzija sutelkė savo dalinius prie raudonųjų uždaryto pasienio, trims vakariečių komendantams pasmerkus naują komunistų kontrolę prie pasienio, kaip "judėjimo laisvės suvaržymą Berlyne". (UPI)

Spaudoje ir gyvenime

JEIGU JAU IŠ VISO KĄ NORS SKAITOTE...

Jeigu iš viso dar ką nors (be laikraščių) skaitote, tai labai patartume paskaityti naujai išleistą dr. Juozo Girniaus veikalą "Tauta ir tautinė ištikimybė". Paskaitykite sekančias iš tos knygos parinktas mintis ir įsitikinsite, kad ji verta platesnio dėmesio:

— Jei tik galima, motinos neturėtų skubėti į darbą už namų: kas bus laimima uždarbiu, bus pralaimima vaikų apleidimu... Aplinka išplėšia vaikus, kur patys tėvai juos parduoda.

— * —

Neskaitąs žmogus yra lyg beraštis

— * —

Natūralu naujai kartai save realizuoti naujomis idėjomis. Bet kada norima apskritai bodėtis idėjomis, liudijama ne nauja karta, o dvasinė sklerozė, amžiais lygiai bergždžia.

— * —

Kai kitiems iš šalies nutautimas tėra "išeivių" nutautimas, tai mums patiems jis yra lietuvių mirimas savo tautai.

— * —

Visur žmogiškoji didybė yra reta, nes ji iškovojama tik pasiaukojimo idealizmu. O menkystė visur klesti legionais, nes ji nieko nereikalauja — nei kovos, nei aukos. Dauguma visada renkasi menkystę, viliojančią savo lengvu keliu. Tik mažuma nesibaimina sunkaus kelio į visa, kas didu. Mažumoje slypi ir mūsų viltys.

— * —

Ne mano galioj sulaikyti nutautimo laviną, bet mano pareiga jai neatiduoti savo paties vaikų.

— * —

Idealizmas nėra aklumas tikrovei, o atvirumas idealui... Idealas nėra nei tuščia svajonė, nei neįmanoma utopija, o tasai siektinas tikslas, kuris žmogiškajai egzistencijai suteikia prasmę... Idealizmas yra ne tikrovės jausmo stokojimas, o valia viešpatauti tikrovei, ją kuriant tokią, kad ji liudytų žmogaus didybę, o ne menkystę... Daug esmingiau pačiam turtingam būti negu gerai "įsikurti". Šviesi ir kilni dvasia nepalyginamai daugiau reiškia už viską, ką galima įsigyti.

— * —

Vertinti dvasines vertybes aukščiau už materialines gėrybes tai tuo pačiu žmogų vertinti aukščiau už daiktus. Šia prasme idealizmas yra kiekvieno humanizmo siela... Tik idealizmas nuteikia žmogų žiūrėti, kas žmogiškai vertinga, o ne kas "apsimoka" ir teikia naudos... Kaip materializmo šaknis yra mirties užmiršime, taip idealizmo vers mė — memento mori.

— * —

Nei pačios materialinės gėrybės, nei jomis rūpestis neslepia nieko bloga. Blogis įžengia į mus tik tada, kai rūpestis materialinėmis gėrybėmis nustelbia dvasines aspiracijas ir tuo būdu mus pavergia... Išlaikyti idealizmą — tai tuo pačiu likti ištikimiems savo žmogiškajam pašaukimui.

— * —

Ištikimybė liudija žmogaus moralinę rimtį. Reikia moralinio subrendimo ištikimybei dėl to, kad ji yra ne kas kita, kaip laisvas angažavimasis ateičiai. Negali būti ištikimas tas, kuris vadovaujasi akimirkos įspūdžiais, pats nežinodamas, ko jis norės sekančią akimirką. Tik tas gali būti ištikimas, kas apsisprendęs pats save lemti, o ne būti nešamas besikeičiančių aplinkybių... Užuot sustingimo, ištikimybė yra kūrybinis susitelkimas ištesėti ligi galo.

Parinko **J. Daugl.**

JUOZAS ŠVAISTAS

ŽIOBRIAI PLAUKIA

ROMANAS

(Tęsinys)

— Dėkui, batiuška (tėveli)! Didelis dėkui! Pirmąsyk savo gyvenime teko paragauti, o jau dešimt metų malamės prie to Nemuno. Argi ne keista, batiuška? Koks apžlibęs tasai žmogus! Savo mintimis, svajonėmis nuolat veržiasi į užsienius ir visai nemato, kiek čia pat, šalia jo daug gerų dalykų. Per muitinę pereina įvairių gėrimų, valgių... Apsčiai konfiskuojame. Tenka paragauti. Bet argi palyginsi su tokiu delikatesu, kaip jūsų žiobriai?

Prochozovas dar didesnį entuziazmą reiškė:

— O prie degtinės, brolau tu mano, tikrai dieviška užkanda! Argi ne tiesa, Vosyliau Afanasjevičiau?

Kreipėsi jis į muitininką. Čia pat bematant pridėjo prie lūpų du pirštu ir sodriai pokštėrėjo.

— Ak, stačiai gardėsis! Valgai — nei tau kaulai nei ašakos. Pasilieka tik galva, uodega ir tikros šukos. Taip gražiai viskas atsiskiria, atsidalija... Pasakyk, batiuška, kur galėtumėm dažniau tų žiobrių gauti?

— Aš pats atvešiu, nes pats gaminu.

— Pats? Tai puiku! Lauksime!

Sidaravičius suprato, kad per šį pasienio punktą jam lengva ir paprasta bus pervažiuoti, kaip per savo kiemą.

Knygas parsivežė palaidais lapais — nelankstytas ir nejrištas. Taip buvo numatyta. Namuose jau laukė savas knygrišys.

Ne prastas, rodos, meisteris Jurgutis, bet mokinys išėjo prastokas. Sulankstė, surišo kelias dešimtis: „Trumpi pamokinimai ir rodos", „Ziegorius Mukos Wieszpaties". Pavartė, pasižiūrėjo Sidaravičius ir nusprendė:

— Prastai, Juozuk. Tavo knygos, kaip išklampotos vyžos. Reikės pasimokyti dar. Nuvešiu tave į Tilžę pas tikrą meistrą. O dabar pasistenk ko daugiau tų knygų išplatinti, kad užsidirbtum pinigų.

Papeiktas Angrabaitis labai nusiminė. Pažadas pasimokyti užsienyje vėl pakėlė jo dvasią. Džiugiai sutiko pardavinėti knygas. Prisikrovė, kiek tik panešа, ir iškeliavo. Pirmoji vieta Skirsnemunė. Kelias dienas išvaikščiojo, vos tepardavė dvylika „Trumpų pamokinimų" ir du „Ziegorių".

Sidaravičius nusiminęs. Siunčia į Raseinius pas „turtingą" škaplierninką. Žmonės, kurie arti pažino, tik juokėsi iš tų turtų. Visa esmė, kad mokėjo pasigarsinti. Iš tikrųjų visi jo turtai ne pinigai, o tik vaikai — bent aštuonetas. Bareiša knygas paėmė, bet nieko nesumokėjo. Žadėjo atsilyginti. Lygino, lygino ir po dvejų metų neatsilygino. Teko atsisveikinti neišgavus skolos.

Sidaravičius siunčia toliau — į Skaudvilę, Nemakščius pas kunigus. Žiema žiauri. Juozukas tinkamo apavo neturi. Motina pasiuvo nagines iš storo namų audeklo. Kelionė daugiausia miškais, besislapstant ir vengiant kelių. Miške gilu sniego. Vietomis šlapia — nesustingusios dar balos. Permirko kojos. Knygų našta baisiai svėrė. Nukeliavęs į Raseinius pasijuto, lyg šimtą ąžuolinių lazdų kas būtų atskaitęs ant nugaros. Knygas išdalino, bet pinigų vėl neparnešė. Vos gyvas pargrįžo. Sidaravičius džiaugėsi, kad sveikas ir laimingai baigėsi. Bijojo, kad sunkiai neapsirgtų. Jaunas vyraitis ištvėrė.

Sidaravičiui geriau sekėsi tas pačias knygas pardavinėti. Vežiodamas knygas, jis turėjo ir kitą tikslą — susipažinti su aukštaisiais rusų valdininkais. Nuo jų daug priklausė knygnešių likimas. Savo įprastu terminu vadindavo juos — „piktieji šunys".

Iš praktikos žinojo: jei keliauji per kaimą, kur labai pikti šunys, nebandyk nutildyti jų ar atsikratyti, svaidydamas akmenimis ar mosuodamas lazda. Tada dar pikčiau puola ir loja. Švelnesniu žodžiu arba kaulą numetus, daug geriau pasiseka nutildyti šunis. Tenka pasigerinti. Tos pat taktikos laikėsi ir santykiuose su viršininkais. Skanieji kauliukai — žiobriai. Ta mintis šovė jam į galvą muitinėj, kai tie ruseliai taip nuoširdžiai dėkojo ir išgyrė.

Į brikučio podugnį krovė knygas, o ant viršaus žiobriukus. Brikutis menkas, važiuotojas prastokas, bet arklys visada bėgūnas. Kad lėkti, tai lėkti! Kartais per metus net trejetą arklių nuvarydavo nuo kojų. Greitai važiuodamas, dažnai prasilenkdavo su žandarais. Iš tolo šaukiamas, apsimesdavo negirdįs — nesustodavo. Kai jau netikėtai būdavo užkluptas, teisindavosi:

— Vežu jūsų viršininkams „apaštališką žuvį..."

Taip buvo praminęs tuos savo žiobrius.

Žandarai pavartydavo brikutyje — tikrai žuvis. Nusistebėdavo ir paleisdavo:

— Važiuok sau!

Kažkaip keista ir nesuprantama būdavo jiems: kunigas veža žuvį viršininkams ir meldžiasi iš storos lotyniškos knygos.

Kai kurie besistebėdami drįsdavo paklausti:

— O kodėl ta žuvis apaštališka?

— Argi jūs nežinot, kad daugelis Kristaus apaštalų buvo žvejai ir panašią žuvį valgė? Net Kristus išalkusią minią pasotino žuvimi.

— Taip... — sutikdavo žandarai, nes tie žiobriai tikrai savotiški atrodė.

(Bus daugiau)

VIENUOLYNO ŠVENTĖ PUTNAME

Prasmingos, gražios ir iškilmingos buvo rugpiūčio 14 ir 15 d. apeigos Nek. Pr. Švč. Mergelės Marijos seserų kongregacijoje Putname, Conn.

Priėmimas į noviciatą

VIII.14 d. pavakare, po vienuolyno metinių rekolekcijų — savaitės tylos, susikaupimo, mąstymų ir maldos — noviciatas praturtėjo dviem kandidatėms: postulantės Aušra Gataveckaitė ir Marija Saulaitytė specialiomis apeigomis gražioje vienuolyno koplyčioje buvo priimtos į novicijas.

Kun. dr. V. Cukuras, tėvo V. Gutausko, SJ, asistuojamas, atliko apeigas, pasakė pritaikytą pamokslą apie pašaukimą ir Bažnyčios vardu postulantes priėmė į noviciatą.

Novicijų magistrė motinėlė Aloyza naujoms novicijoms, jau apsirengusioms vienuolišku abitu, uždėjo baltą galvos gaubtą ir prisegė atitinkamą vienuolyno ženklelį.

Į šventę iš Kanados buvo atvykę novicijos Aušrelės tėvai, sesutė, senelė ir teta. Buvo ir nov. Marijos tėveliai. Taip pat būrelis bičiulių bei pažįstamų.

Vienuolių įžadai

Rugpiūčio 15 d. vienuolyno šventė ir tą dieną kai kurios vienuolės atnaujina įžadus. Šiemet per tą šventę iš novicijato į vienuoles gražių apeigų būdu buvo priimtos novicija Regina Ramanauskaitė, vienuolišką vardą pasirinkusi sesuo Marija Kristina, ir Eugenija Lukoševičiūtė, dabar jau sesuo Marija Ancilla.

25-rių metų kongregacijoje sukaktį paminėjo sesuo Marija Palmira, pakartojusi savo vienuoliškuosius įžadus drauge su sesele Marija Rita.

Puikiam seselių chorui atitinkamas giesmes giedant abi novicijos į koplyčią atėjo gražiais baltais rūbais. Po ilgiau trukusių apeigų ir šventinimų, novicijoms buvo įteikti abitai ir nuo altoriaus maldingai naujosios vienuolės pasitraukė į vienuolyną, iš kurio vėliau apeigų tęsiniui grįžo vienuoliškai apsirengusios.

Iškilmes pravedė, šv. Mišias atnašavo ir turiningą pamokslą pasakė tėvas J. Kubilius, SJ, ir kun. S. Razmus.

Kas yra buvęs toje jaukioje koplyčioje, gali įsivaizduoti, kad abejos iškilmės buvo maldų, su simąstymo ir džiaugsmo dienos visiems jų dalyviams, kurių be sodybos gyventojų, buvo ir nemaža svečių, specialiai atvažiavusių į tas šventas iškilmes.

Su kunigais, naujomis vienuolėmis ir vienuolyno vadovybe naujųjų vienuolių tėvai, giminės ir svečiai praleido kelias mielas valandas prie iškilmingų pietų stalo erdviame koplyčios rūsyje.

Narsi seselė ligonė

Į tas iškilmes ir kokią savaitę vienuolyne pabūti iš namų buvo atvykusi ir seselė Marija Rožė (Elena Masaitytė). Seselė Rožė, užsidegusi Dievo tarnybai, jaunutė įstojo į vienuolyną. Tačiau iš seniau ją kiek varginusi liga nesulaikomai pro gresavo, kol jaunos vienuolės būklė tiek pablogėjo, kad reikėjo rimtų gydymo būdų ligoninėse ir nepamainomos pasiauko jusių tėvų globos namuose.

Kas pažįsta seselę Rožę, tas negali atsigerėti jos švelnumu, kuklumu, dėmesiu kitiems ir nuostabiai tvirtu Dievo valiai atsidavimu.

Menkai bematanti, beveik visa ligos paralyžiaus sukaustyta, laisviau judinanti galvą ir rankas, švyti jautria meile, giliu tikėjimu ir narsiu sunkių ligos bandymų priėmimu.

Jos priklausymas tam vienuolynui yra jos didelis džiaugsmo šaltinis.

Seselę Rožę atlydėjo abu jos tėveliai Masaičiai.

Po įžadų sesuo M. Ancilla savųjų tarpe Putname, Conn., šių metų rugpiūčio 15 d.

Vienuolyno vynuogynai

Seserys vienuolės vagoja plačią dirvą Dievo ir tautos tarnybos laukuose. Jos leidžia vienintelį lietuvių vaikams laikraštį Eglutę. Jos spausdina nemaža gerų lietuviškų knygų. Jos vasarą ruošia plačiai žinomas ir pedagogiškai tobulai tvarkomas mergaičių stovyklas. Jos mokslo metais labai prieinamomis sąlygomis išlaiko studenčių ir moksleivių bendrabūtį, kuriuo, gilaus auklėjimo, sveikos aplinkos ir geros įtakos siekdamos, naudojasi mergaitės net iš tolimų vietovių.

Kanadoje seselės turi vaikų darželius, dirba lituanistinėse mokyklose, užsiima su mergaitėmis, talkina organizacijoms bei parapijoms ir t.t.

Čia pat šalia yra senelių namai, kurių geresniu pakaitalu labai uoliai rūpinamasi: pastatyti didelius namus su medicinos priežiūra seneliams būti ir paliegėliams karšintis.

Seselių norėtų ir kitos lietuvių kolonijos: reikia jų Kalifornijoje, klabina iš New Yorko, šaukiasi iš Chicagos, domisi Detroite ir daug kur kitur.

Geri lietuvių norai ir seselių pasiaukojimas jų dirbamiems darbams sulaukia pagalbos ligi šiol; aišku, jos sulauks ir ateityje.

Kiekvienam padoriam žmogui malonu bent pinigine auka ar ir kokiu dalyvavimu prisidėti prie gerų darbų.

Gerai atliekami darbai turi daug pareikalavimų. Ir seselės daug daugiau padarytų, jei jų pačių dar daugiau būtų!

Pašaukimas

Sunkesnis klausimas — tai pašaukimų. Seselės nesiskundžia.

Yra daug mergaičių, kurios svajoja ir kurios labai nori įstoti į tą populiarią lietuvaičių kongregaciją.

Bet, rodos, kiekvienas žinome, ir tai beveik kiekvienoje kolonijoje tas pats, tegu tik mergaitė pradeda rodyti susidomėjimą vienuolynu ar prasitaria norinti ten stoti — kokių sudaroma kliūčių šeimose!...

Dievo garbės reikalui, lietuvybės labui ir tokių mergaičių laimei ypač tėvai turėtų giliau suprasti savo pareigas padėti vaikams nueiti pašaukimo keliais. O priešingai elgdamiesi tėvai, turėtų pagalvoti ir apie savo baisią atsakomybę už trukdymus.

25 metų sukaktis

Šiemet sukanka 25 metai, kai pirmosios šios vienuolijos seselės iš Lietuvos atvyko į JAV.

Dėmesio verta sukaktis pamineti 25-riems didelių kongregacijos čia darbų metams.

Ir ką tik įvykusi šventė gražus šyptelėjimas apsiniaukusioje gyvenimo padangėje ir jautrus paskatinimas rimčiau rūpintis svarbiais dalykais.

Dalyvis

ŠACHMATŲ ŽINIOS

— **Povilas Vaitonis** iš Hamilton, Ont., dukart laimėjęs Kanados čempiono titulą, dalyvauja dabar vykstančiose Kanados pirmenybėse, Brockville. Jos pasibaigs rugsėjo 6 d.

Linkėdami mūsų meisteriui didžios sėkmės, spausime nykščius ir lauksime žinių.

— **Šiaurės Amerikos** lietuvių šachmatų pirmenybės (individualinės) įvyks Clevelande, lapkričio 23 - 25 d.d., t. y. Padėkos savaitgalį (FASKas patvirtino vietą ir laiką). Visą šių pirmenybių surengimo naštą pasiėmė dr. Algirdas Nasvytis. Jo adresas: 10823 Magnolia Dr., Cleveland 6, tel. RA 1 - 4181. Pirmenybių dalyviai bus aprūpinti maistu ir nakvyne.

Šiose pirmenybėse bus rungiamasi dėl pereinamosios Lietuvos Laisvės Avilio dovanos, pagamintos iš juodo ąžuolo, gauto iš Lietuvos. Darbas prof. Igno Končiaus. Dovanos steigėjai: dr. Bruno Kalvaitis ir prof. Končius. Dr. Nasvytis pasižadėjo pats dalyvauti šiose pirmenybėse. Iš Bostono numatyti: Gediminas ir Leopoldas Šveikauskai, Algis Makaitis, K. Merkis ir gal Jonas Vilkas. Lauksime žinių iš Chicagos, Detroito, Toronto, Montrealio, New Yorko ir kt.

— **JAV atviras** pirmenybes San Francisko mieste laimėjo vengras Paul Benko, N. Y., sukorės 11 - 1 tš., 2 v. Zoltan Kovacs iš Los Angeles 10 - 2, A. Bisguier iš N. Y., ir Robert Byrne, Indianapol, po 9½ tš. Moterų p-bes laimėjo Eva Aronson, Chicago, pririnkusi 7 tš.

— **B. Fischer ir S. Reshevsky,** atstovaus JAV tarptautiniam didmeisterių turnyre, Bled, Jugoslavija, rugsėjo 2 — spalių 4 d. Pakviesta 20 žymiausių šio meto meisterių, įskaitant Botvinniką, Tal, Keresą, Smyslovą ir kt.

— **Belgas O'Kelly,** laimėjo Yorkshire, Anglijoj, turnyrą, sukorės 9½ — ½ tš., antruoju baigė anglas J. E. Littlwood su 8½ tš.

Dera priminti, kad 1949 m. mūsų Povilas Tautvaišas laimėdamas tarptautinį turnyrą Oldenburge, Vokietijoje, įveikė tą patį Belgijos meisterį O'Kelly.

— **Gediminas Sveikauskas,** 1959 m. Bostono čempionas ir Algis Makaitis, N. Anglijos B čempionas, abu So. Bostono lietuvių šachmatų klubo nariai, vyksta į šių metų Naujos Anglijos p-bes, rugsėjo 1 - 4 d.d., Providence, R. I. Jos vyks Sheraton - Biltmore viešbuty.

Iki šiol Naujos Anglijos pirmenybėse iš lietuvių geriausiai pasirodė Kazys Škėma (dabar Detroite), jis 1950 m. pirmenybėse iškovojo antrą vietą.

— **Sovietai įveikė Vokietiją** korespondencinėse rungtynėse ant 100 lentų, santykiu 107½ — 92½. Tarp sėkmingiausių vokiečių, laimėjusių po abu taškus, buvo Harald Fabricius iš Heidelbergo. Tą patį Fabricių neseniai įveikė Kazys Merkis per tarpt. rungtynes JAV — V. Vok. trečioj lentoj. Vokietijos komandoj buvo ir daugiau pažįstamų mūsų šachmatininkams vardų, kaip Rellstab, Niephaus, dr. Huebener, Riedmiller, dr. Schmidt, Skrbek, prieš kuriuos mūsų Tautvaišas, Arlauskas, Škėma yra pelnę taškų.

K. Merkis

Dvi naujos seselės, pasirengusios pirmiesiems vienuoliškiems įžadams Putname, Conn., rugpiūčio 15 d. Iš kairės — Nek. Pras. Marijos Seserų kongregacijos gen. viršininkė Motina M. Augusta, dešinėj — noviciato vedėja Motina M. Aloyza.

Nuotrauka B. Kerbelienės

KAIP JAV SEKA SOVIETŲ SATELITUS

Elektroninio špionažo paslaptys

JAV su dideliu stropumu seka Sovietų leidžiamas raketas ir jų šūvius į tolimąsias erdves, panaudodama jautrų ir labai slaptą elektroninio špionažo būdą. Pvz. paskutiniu metu, kai tik buvo pastebėta koncentracija Sovietų laivų Pacifike ir Atlanto vandenyne, tuojau buvo įtarta, kad jie čia siunčiami ruošiantis leisti raketą į tolimąsias erdves. Tuojau buvo užalarmuotas JAV specialus radijo ir radaro sekimo tinklas.

Slapta radijo tarnyba

Galingi amerikiečių radijo priimtuvai jau anksti rugpiūčio mėnesį pagavo didėjantį Sovietų žinių siuntinėjimą tarp Sovietų raketų leidimo bazės į šiaurės rytus nuo Uralo jūros ir tarp Sovietų sekimo stočių pačioje Rusijoje ir vandenynuose. Apie tai plačiau praneša "U.S. News and World Report".

Dabar amerikiečiai yra taip išvystę savo radijo sekimą, kad asmeniški pasikalbėjimai Rusijos radiofone pagaunami. Tuojau pagauti žodžiai išverčiami angliškai. Prieš paskutiniojo satelito su Titovu paleidimą, jau rugp. 6 d. amerikiečiai žinojo, kad planuojama daugiau negu viena satelito orbita ir ruošiamasi priimti telemetrijos pranešimus iš žmogaus satelite.

Milžiniški radaro įtaisai

Kai tik buvo pagauta žinia, kad Sovietai paleido savo satelitą Vostok II, amerikiečiai tuojau paleido darban milžiniškus savo radaro įtaisus, pasiekiančius net iki 2,000 mylių tolį. Specialūs sekimo radarai Turkijoje ir Pakistane pranešė apie pavidalą sovietų raketos, lekiančios į erdves. Minučių bėgyje ta raketa jau buvo matoma amerikiečių radaro įtaisų Shemya salose ir Aleutuose. Tuojau buvo pranešta apie tai JAV Erdvių Sekimo sistemai, kurią Šiaurės Amerikos Gynybos vadovybė turi Colorado Springs, ir tuojau buvo tiksliai nustatyta, kada satelitas Vostok skris viršum JAV.

Laivynas seka savais spinduliais

Kai Vostok tik pradėjo skristi virš pietinės JAV srities, pradėjo veikti Amerikos Laivyno sekimo sistema: jos siunčiami spinduliai, atšokę atgal nuo lekiančio satelito, davė tikslias informacijas apie satelito orbitą. Tos informacijos, kai tik buvo apskaičiuotos, irgi tuojau buvo pasiųstos į Colorado Springs.

Tuo pat metu kiti JAV radaro įtaisai gavo uždavinį apskaičiuoti Vostoko tikslų didumą ir kitas savybes. Ta amerikiečių sistema taip tiksliai veikia, kad vienu metu tolimose erdvėse susekė gabalą vielos, turinčios tik vieną šeštadalį colio skersmens; ta viela buvo atitrūkusi nuo JAV satelito.

Amerikiečiai perima signalus iš sovietų satelitų

Skriejant satelitui erdvėse, amerikiečiai turėjo daugiau kaip 25 valandas laiko sekti tokius duomenis, kaip satelite esančio astronauto alsavimas, širdies mušimas. Tuos dalykus būtų gana sunku sufalsifikuoti per ištisas 25 valandas. Žinoma, amerikiečiams būtų sunku nustatyti, kad, pvz. Titov, o ne kas kitas, tikrai skrido Vostoko satelitu. Jei anas astronautas nebūtų gyvas grįžęs į žemę ir sovietai jo vieton kitą pastatytų, tai būtų sunku patikrinti iš JAV.

Amerikiečiai dabar yra sudarę labai tikslią ir jautrią sovietų raketų sekimo sistemą, tik viešumoje negali būti skelbiamos visos smulkmenos. **J. Pr.**

4¼% METINIS DIVIDENDAS

Planingas taupymas moka gerus dividendus
Pradėk taupyti šiandien

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association

Veikia J.A.V. valdžios leidimu ir jos priežiūroje
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VI 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

Automobiliams vieta greta mūsų įstaigos

SKIP'S SELF SERVICE
Liquor Store
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
AUGUST—RUGP. 31 d. SEPTEMBER—RUGS. 1, 2 d.

IMPORTED ROYAL GUARD CANADIAN WHISKEY	Fifth	$3.79
ROPHI THREE STAR COGNAC	Firth	$4.69
DU JARDIN IMPORTED GERMAN BRANDY	Fifth	$4.98
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth	$4.89
MIRAFIORE IMPORTED VERMOUTH Dry or Sweet 30 oz. Bottle		$1.29
KAHLVA IMPORTED COFFEE LIQUEUR .	Fifth	$4.98
ZARNOFF 80 PROOF VODKA	Full Quart	$2.98
NAPOLEON BRAND OF IMPORTED FRENCH BRANDY	Fifth	$3.09
PFEIFFER CAN BEER Case of 24 — 12 oz. cans	Case	$2.98
PABST BEER Case of 24 — 12 oz. no deposit Bottles		$3.59

Vasarą kainos specialiai nupigintos laikrodėlių, deimantų, auksinių daiktų, gintarų

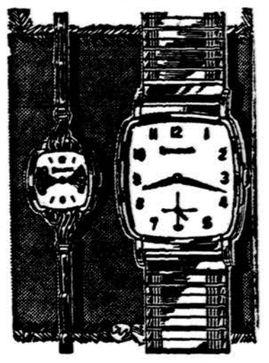

7 akmenėlių laikrodėliai .. $5.00
17 akmenų BENRUS, patys užsisuka, automatiški .. $19.75
17 akm. 14 k. aukso, vyriški ir moteriški, nupiginti .. $37.50
Deimantiniai žiedai, vertės $100.00, už $50.00
Kliperiai plaukams kirpti po $4.50
Deimantiniai riežtukai stiklui pjauti po $3.75
Hi-Fi Phonografai $29.00
Stereophonic Phonografai, kabinetiniai, po $79.00
Lietuviški rekordai, Blanketai, Kaldros, Indai, Servizų setai.

BUDRIK FURNITURE
3241 So. Halsted St.
Tel. CAlumet 5-7237
Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9 val. Sekmadieniais 11—5.

Budriko radio programos sekmadieniais iš stoties WHFC, 1450 kil. — 2 v. iki 2:30 val. po pietų.

"Dutch Boy" does it...best!

WISE FOLKS CALL IT "THE 5-year" HOUSE PAINT

Jūs tikrai su tuo sutiksite, Boy" dažais. Galite matyti, kai dažote savo namus "Dutch kaip lygiai jie tepa, kaip ekonomiškai jie dengia, kaip gražiai atrodo. Tikrai įvertinti "Dutch Boy" dažus galite tik tada, kai po kelių metų jūsų namai vis dar bus gražūs. Taigi nerizikuokite mėgindami pigius dažus — reikalaukite "Dutch Boy" dažų savo namams.

YERKES HARDWARE
6832 S. Western
CHICAGO 29, ILL.
PR 6-1300

LIETUVIŠKOS AKCIJOS STIPRINIMO REIKALU

Ne paslaptis, kad daugelis Detroito lietuviškų organizacijų yra tik popieriuj, tai reiškia, kad šios organizacijos turi tam tikrą skaičių narių, kurie figūruoja sąrašuose, bet valdybos jų nemato nei šaukiamuose susirinkimuose, nei rengiamuose parengimuose. Savaime suprantama, kad lietuviškumo kėlimo ir palaikymo darbe tokios organizacijos yra lygios nuliui ir reikia ieškoti naujų kelių ir būdų Detroito lietuviškai veiklai gyvinti ir judinti. Mano manymu, vienas iš tokių būdų būtų geras — laikas nuo laiko šaukti bendrus Detroito lietuvių susirinkimus, su tikslu apsvarstyti bendrus, visus Detroito lietuvius ir lietuviškumą liečiančius klausimus. Tokius susirinkimus turėtų šaukti Detroito Lietuviškų Organizacijų Centro valdyba, Detroito Lietuvių Bendruomenės valdyba ar bendras šių abiejų organizacijų valdybų paskirtas komitetas. Tokių susirinkimų programa turėtų būti gerai paruošta iš anksto minimų valdybų ar komitetų ir programos vykdymui turėtų būti kviečiami kompetetingi referentai ar kalbėtojai. Po referento kalbos sektų visuomeninės diskusijos, kurias reziumuotų klausimą iškėlęs ir referavęs kalbėtojas ar referentas. Tokie susirinkimai turėtų būti tuojau po pamaldų buvusios lietuvių svetainės salėje ir neturėtų užtrukti ilgiau kaip dvi valandas. Kokie klausimai turėtų būti pirmoje vietoje keliami? Labai aktualus yra Kuchel - Libscomb rezoliucijos realizavimo Amerikos kongrese ir senate klausimas, o jis daugeliui lietuvių neaiškus ir nesuprantamas. Šio klausimo realizavimas reikalauja daugiau aiškumo, akiijos ir visuomeninės paramos. Kitas klausimas — lietuviškų kultūros namų įsigalėjimas Detroite. Ar šis klausimas buvo viešai Detroito lietuvių apsvarstytas ir diskutuotas? Dariaus ir Girėno klubo namų pirkimo iniciatoriai galėtų pateikti naudingų informacijų, o visuomenė galėtų pateikti sveikų minčių ir patarimų. Trečias klausimas — lietuviškų radijo valandų turinio, išlaikymo ar apjungimo klausimai. Iki šiol mes negirdėjome visuomenės nusistatymo jų tinkamumo, linkmės ir geresnio rėmimo klausimais.

Ketvirtas klausimas — Vasario 16-tos minėjimo klausimas. Mes skaitėme spaudoje vieną kitą atsiliepimą nevisai palankų ligšiolinei šventės pravedimo formai, programai, pinigų rinkimo būdui ir daug kitų. Kodėl šio klausimo neišdiskutuoti viešai? Aš žinau, kad visuomenė turi labai sveikų minčių ir pasiūlymų, taigi ar neverta jas iškristalizuoti ir pritaikyti gyvenime? Jei senoji rutina nusibodo — ieškokime naujų kelių lietuviškumo išreiškimui. Gal Toronto Varpo choro pakvietimas, gal Detroito simfoninio orkestro koncertas ir trumpa, įdo im, šventės nuotaiką sukelianti, kalba, be ilgos ir nuobodžios pinigų rinkimo pertaukos galėtų tai šventei suteikti šilimos ir jaukumo? Pinigus galėtų atiduoti kiekvienas vokelyje prie įėjimo, juk kiekvienas eidamas į šventės minėjimą ateina iš anksto nusistatęs kiek duos. Gal kas iš visuomenės turi kitų pasiūlymų, tai kodėl neišklausyti.

Penktas klausimas — lietuviškos mokyklos išlaikymo ir rėmimo klausimas. Man atrodo daugeliui visai neaišku kiek joje yra mokinių, kaip atlyginami mokytojai, kokios mokyklos visuomenė norėtų, kaip pašalinti lėšų telkimo sunkumus tai yra klausimai, kuriuos šiandien sprendžia tik tėvai ir mokytojai, o šie klausimai yra gyvybiniai visai Detroito visuomenei. Kiti klausimai būtų — ekonomiškai ir finansiškai. Ar nevertėtų Detroite suorganizuoti lietuvių namų savininkų būstą, sutelkti išmėtytus daugelyje Detroito bankų lietuvių pinigus į vieną lietuvišką taupymo — skolinimo kasą, kuri atliktų visas pinigines operacijas ir pelno dalį skirtų lietuviškumo palaikymo reikalams. Tokie lietuviški bankai jau senai veikia Toronte, Montrealyje, Chicagoje ir Clevelande. Ar mes savo tarpe neturime ekonomistų, kurie tą reikalą organizuotų?

Taigi, kaip matome yra daugybė bendrų klausimų ir reikalų, kuriuos nė viena paskira organizacija niekuomet neišspręs, o tokie bendri lietuvių susirinkimai būtų forumas tų klausimų kėlimui ir svarstymui, dėl to, visi tie, kurie šiandien yra visuomeninio lietuviško darbo priešakyje, turi susimąstyti, kaip išeiti iš dabartinės stagnacijos, kad lietuviškas darbas šio rudens ir žiemos metu Detroite imtų virti ir kunkuliuoti,

Vincas Onusaitis

Detroito gyventoja režisorė Mikšienė, kuri pasiryžusi ruošti naują spektaklį, viešėjo Chicagoj ir ta proga, dukrelės lydima, buvo apsilankius ir Drauge.

RADIJO VALANDĖLĖ

Amerikos Lietuvių Balso Radijo klubo lietuviška radijo valandėlė per visą rugsėjo mėnesį bus girdima iš WCHB radijo stoties, banga 1440, 6:15 kiekvieno sekmadienio vakarą. Pastebėtina, kad pradedant rugsėjo 3 d. kiekviena radijo valandėlė duos kritišką Detroito lietuviškos veiklos apžvalgą, turėdama tikslą iškelti visas lietuviškos veiklos negeroves ir supažindinti visuomenę su visais pozityviais tos veiklos atsiekimais ir linkėjimais. Prašome visų atsiminti laiką ir pasiklausyti.

V. Onusaitis

Diskusijos vyksta ir pavakarių metu. Iš k. į deš. dr. Kazlas, S. Balčiūnas, Bajorūnas, Polteraitis, Bublys. (Nuotr. J. Dėdino)

TRUMPAI

— **A. L. R. Katalikų Federacijos** kongresas įvyks š. m. spalio 21 ir 22 dienomis Detroite, Detroit Leland viešbutyje. Kongresas bus baigtas banketu LRKSA 75 metų sukakčiai atžymėti.

— **Balfo 76** skyriaus rudeninis vajus bus vykdomas per visą spalių mėnesį renkant aukas aukų lapais savo tautiečių tarpe.

— **Nekalto Prasidėjimo** seselės, administravusios "Dainavos" jaunimo stovyklą, š. m. rugpiūčio mėn. 22 d. grįžo į savo motiniškuosius namus. Dar kartą stovyklą aplankė motina Augusta ir seselė Paulė.

— **Jaunimo stovyklos** globos komitetas yra pasiryžęs sekantiems metams "Dainavoje" pastatyti kopyčią ir seselėms namus.

— **Kausteklių šeima** ir Kupetis nepaisydami lietingo oro didžiąją dalį savaitės praleido Dainavoje atostogaudami. Taip pat savaitgalį Dainavoje praleido Damušių, Bitikų šeimos ir B. Polikaitis su A. Bražėnu. Ateinantį savaitgalį laukiama daugiau vasarotojų.

— **Šeštadienį,** rugsėjo 2 d. Dainavos stovykla laukia talkininkų. Kas galėtų prisidėti prie talkos, prašomas iš ryto atvykti į stovyklą.

S. G-kas

Sunki žydų padėtis Sovietų Sąjungoje

Genevoje įvykusiame pasauliniame žydų kongrese vykd. komiteto pirm. Goldmanas pareiškė, kad žydų padėtis sovietuose kelianti susirūpinimo. Du su puse mil. žydų Sov. Sąjungoje neturi savo centrinės organizacijos, tuo tarpu kongresas siekia, kad žydai visame pasaulyje, nežiūrint įvairių kraštų politinių ar socialinių sistemų, turėtų teisę organizuotis. Pagal kongrese paskelbtą birželio 30 d. Fed. Vokietijoje birvelio 30 d. Fed. Vokietijoje žydai įteikę 3 milijonus prašymų dėl atlyginimų už patirtus nuostolius. Ligsiol žydai iš vokiečių jau yra gavę per 10 milijonų DM. atlyginimo. Kongrese dalyvavo atstovai iš 34 kraštų. Dabar pranešta, kad neseniai Maskvoje pasirodė pirmasis, nuo 1948 m., žydų laikraštis "Sovietų tėvynė", 25,000 egz. tiražu. Jo redaktorius — Aaronas Vergelis. (E.)

Buvo prieš išdavimą

Švedijos užs. reik. min. Osten Unden, kuriam rugp. 25 d. sukako 75 m. amžiaus, specialiame pasikalbėjime su "Dagens Nyheter" korespondentu pareiškė, kad jis asmeniškai buvo priešingas įvykdytam pabaltiečių išdavimui sovietams. Jis nurodė, kad nutarimas išduoti pabaltiečių karius sovietams buvo padarytas 1945 m. Švedijos koalicinės vyriausybės. Pasak jį, panašiai elgėsi ir amerikiečiai su pabaltiečiais Vokietijoj.

AMERICAN FURNITURE MART
PAVYZDINIAI BALDAI LENGVAIS ISMOKĖJIMAIS
Matrasas su spyruoklėm ir spyruoklių dėžė $39.95
3 dalių sudedamas parior setas: 2 galiniai staliukai, 2 stalo lempos, cocktail stalas, paveikslas ir kilimėlis. $229.95
11 dalių miegamojo baldai: komoda, spintos, matrasai, 2 pagalvės, 2 Vanity lempos, 2 paveikslai, tik už $149.95
Specialus TV setas $139.95
GERIAUSIOJI KRAUTUVĖ PIGIAI BALDUS PIRKTI
Šaldituvai, vėsintuvai, air conditioner ir kt. reikmenys dideliam pasirinkime.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711
Atdara pirmad. ir ketvirt. 9—9 val., antr., treč., ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Liepos ir rugpiūčio mėn. sekmad. uždaryta.

$500 iki $1000 nuolaidos naujiems 1961 m. automobiliams
CHRYSLER - IMPERIAL - PLYMOUTH - VALIANT
Daugybė naujų ir visų išdirbysčių automobilių.
Galima nupirkti be pinigų — išsimokėjimui.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER—PLYMOUTH—IMPERIAL—VALIANT
SALES — SERVICE
4030 Archer Avenue. Chicago, Illinois
Didžiausia ir teisingiausia lietuvių automobilių įstaiga

DETROIT, MICH. SKELBIMAI

DETROITO BIZNIERIAI IR PROFESIONALAI

VINCAS KIRŠINAS
11420 Steel Avenue
Detroit 27, Michigan
Tel. WE 4-6165
GENERAL CONTRACTOR
Atlieka įvairius statybos pataisymo ir pertaisymo darbus — stalinių kystės, cemento, murijimo, elektros, plumbingo, dažymo ir dekoravimo. Atskirų kambarių bei butų įrengimą pastogėse ir sklepuose.

LITHUANIAN MELODIES
RADIO VALANDA GIRDIMA kiekvieną šeštadienį 5:00—5:30 p. p. iš Detroito stoties WJLB — 1400 kilo.
Direktorius Ralph J. Valatka
15756 Lesure Avenue
Detroit 27, Mich.
Tel. BRoadway 3-2224

KVIEČIAME APLANKYTI NAUJAS PATALPAS!

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th St. Tel. LAfavette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING
4¼%
NEŠA INVESTAVIMO SĄSKAITOS
Mokami nuo vasario mėn. 1 d., 1960 m.
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.
VALANDOS: PIRMAD. ir KETV. ..... 9 v. r. iki 8 p. p.
ANTRAD. ir PENKTAD. ..... 9 v. r. iki 5 p. p.
ŠEŠTAD. ..9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų
A. VILIMAS
3415 S. Lituanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. BUDAITIS
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRospect 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30, kitom dienom nlo 9 iki 6 v. v.
Sekmadieniais liepos ir rugpiūčio mėn. abi krautuvės uždarytos.
Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidara tik 6211 South Western Ave. krautuvė.

PATIKRINKIT AUTOMOBILĮ
PAS PRITYRUSIUS MECHANIKUS
TUNE UP 8 CIL. ..... $ 7.00
TUNE UP 6 CIL ..... $ 5.50
AUTOMAT. TRANSMIS. SEALS ĮDĖJIMAS $30.00
VISŲ FIRMŲ AUTOMOBILIŲ STABŽIŲ (Relinings) ..... nuo $14.95 iki $17.95
TRANSMICIJŲ PERDIRBIMAS (OVERHAUL) DARBAS $50.00
MOTORO PAGRINDINIS REMONTAS, "BODY WORK" IR DAŽYMAS
KIEKVIENAS DARBAS GARANTUOJAMAS 90 DIENŲ.
WESTERN AUTO SALES & SERVICE
(LIETUVIŲ ĮMONĖ)
4318 South Western Avenue
Telefonas — LAfayette 3-1790

1909 1961
Taupyk Stipriausioje
CHICAGOS TAUPYMO BENDROVĖJE!
4¼% Turtas $80,000,000.00
Atsargos Fondas $7,500,000.00
Dividendas mokamas visoms santaupoms
Justin Mackiewich, Chairman of the Board
Justin Mackiewich, Jr., President
FREE PARKING
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: VIrginia 7-1141
VALANDOS: Kasdien įskaitant šešt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

taupyk MIDLAND Savings
Įsteigta 1914 m.
BENDROVĖJE
Kapitalas $7.000.000,00
4040 Archer Ave., Chicago 32, Ill.
August Saldukas, President
4½% ant visų saskaitų
CALIFORNIA ARCHER
Kiekviena sąskaita ligi $10,000.00 apdrausta Federalinės Valdžios Įstaigoje

DRAUGO Administracijoje dar galima gauti šių saleziečių išleistų knygų:

šiniai Vl. Stančikaitės, kaina ..... 2 dol.
St. Džiugas: NEKLAUŽADOS, eiliuota, iliustruota pasaka, kaina ..... 2 dol.
A. Colbacchini: UKĖ-VAGŪU, apysaka iš Brazilijos indėnų gyvenimo, fotografinė dokumentacija, kaina ..... 2 dol.
M. Krupavičius: LIETUVIŠKOJI IŠEIVIJA, dabartinės išeivijos studija, kaina ..... 2 dol.
S. Antanaitis: ARCHIMEDAS, DIDYSIS GRAIKŲ MOKSLININKAS, studija, kaina ..... 2 dol.
F. Bartkus: PAŽVELKIME Į MARIJĄ, trumpas šv. Marijos gyvenimas, iliustruotas, kaina ..... 2 dol.
Br. Zumeris: GYVENIMO KELIU, mintys jaunimui, jaunimo literatūros premijuotas veikalas, kaina ..... 2 dol.
A. Tyruolis: MARIJOS ŽEMĖ, lietuvių poetų eilių vainikas (su liaudies meno užsklandom), kaina ..... 2 dol.
St. Džiugas: KETURI VALDOVAI, iliustruota apysakaitė, pie-
Pr. Gavėnas: JAUNOJO GALIŪNO KELIU, Domininko Savio gyvenimo bruožai, 4 spalvu iliustracijos, kaina ..... 2 dol.

PATEISINAMOSIOS IR NEPATEISINAMOSIOS PAKLAIDOS

Lotynų patarlė sako: "Errare humanum est" (t. y. — suklysti yra žmogui įgimta). Negalima griežtai smerkti tą veiksmą, kuris buvo atliktas skubos keliu, arba neturint šaltinio, kad patikslinus žinias. Daugelis gi daro, lyg tyčia, nepaisydami ar iš to bus nauda ar žala, kaip į tai reaguos mūsų tautiniai jausmai, svarbu, — kad jo asmeniškiems principams tas patinka.

Labai gaila, kad paklaidų turiu prikišti ir mūsų mieliems skautams.

Nepriklausomoje Lietuvoje Kauno skautų vadovybė buvo įvedusi į skautų dainų repertuarą net tokių dainų, kurios yra grynas vertimas iš kitų tautų. Gerai nebeprisimenu datos (bet tas buvo apie 1930 m.), mūsų skautai buvo nuvykę į Paryžių, į tarptautinį jambore. Ten prancūzų skautų vadovybė paprašė padainuoti grynai lietuvių tautinę skautišką dainą. Ir mūsų skautai užtraukė: "Rai-rai-rai rata". Tada prancūzai nusivedė mūsų skautų vadovybę į savo stovyklą. Ir, mūsiškių nustebimui, jie padainavo tą pačią dainą prancūziškai. "Kaip matote, ši daina nėra grynai lietuvių", pasakė mūsiškiams prancūzai.

Sugrįžus į Kauną, šią dainą vadovybė iš repertuaro išmetė, bet ji plačiai prigijo. (Apie tą faktą jau buvau rašęs prieš porą metų).

Mielai klausausi skautų valandėlės. Skautija yra auklėjimo tautinės moralės organizacija. Programos dalyviai juk yra ne rafinuotieji dramos arba dainos studijozai, bet — naturalūs, tautos vaikučiai. Todėl ir jų paklaidos yra mielos. Bet kai kas yra būtinai taisytina:

Š. m. rugp. 23 d. per Margučio radio valandėlę skautai padainavo dainą: "Birutė". Bet vadovybė tur būt nežinojo, kad ši melodija yra grynutėlis lenkų himnas: "Boże cos Polska". Net padainavo be menkiausios svetimos gaidos įterpimo. O juk turime parankėje tiek daug muzikų, turime net autentinės medžiagos skyrių — Muzikologijos archyvą, kodėl nepanorėta jais pasinaudoti.

Jeigu turėta galvoje, kad skautybė, kaipo tarptautinė organizacija, nori savo repertuare turėti taipgi ir tarptautinio charakterio dainų, tąsyk pateisinama daina yra ir: "Rai-rai-rai ra-ta", ir "Ei, pirmyn į tautinę stovyklą" (turi daug tarptautinio charakterio), ir kitos joms panašios dainos. Bet jeigu eina reikalas apie grynai tautinį dalyką, su repertuaru prisieina būti atsargiems, nes turime labai daug vadinamų "liaudies dainų", kurias tikrai dainuoja liaudis, bet jų nedainavo mūsų tikrieji protėviai.

Šiuo reikalu ne sykį teko kalbėti privačiai. Deja, šios pastabėlės nepriėjo ligi tikrojo taško, todėl esu priverstas tą iškelti spaudoje. **J. Bertulis**

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

(Atkelta iš 2 psl.)

MOKSLEIVIAMS ATEITININKAMS

Komunistinis teroras didėja: šiemet Lietuvoje bolševikai uždraudė švęsti Šiluvos atlaidus, rugsėjo 8 d. neleidžiama niekam į Šiluvą važiuoti.

MAS centro valdyba susitarusi su federacijos ir MAS sąjungos dvasios vadais skelbia moksleiviams ateitininkams rugsėjo 8 d. ypatinga maldos diena ir prašo ateitininkus ją atšvęsti gilioje maldoje ir susikaupime, priimant Šv. Komuniją už kenčiančią Lietuvą.

Sekmadienį rugsėjo 10 d., visur, kur galima, MA kuopos su vėliavomis ir uniformoje dalyvauja iškilmingose šv. mišiose ir procesijose.

Valdyba

Diskusijos ateitininkų sendraugių stovykloj (iš k. į deš.) dr. Damušis, dr. Manelis, dr. Šimaitis, kun. Dagilis ir dr. Kazlas.

Sendraugių stovykloje visus kviesdavo valgyti skambučiu mažasis Jankauskas.

Nuotr. J. Dėdino

PROF. PAKŠTO MIRTIES METINĖS

Rugsėjo 11 d. sueis metai nuo prof. K. Pakšto mirties. Šio iškilaus lietuvio mokslininko prisiminimui rugsėjo 10 d., sekmadienį, 10 val., jėzuitų koplyčioje bus atlaikytos pamaldos, kuriose visi kviečiami dalyvauti. Tą patį rytą, 12 val., Jaunimo Centre, Korp! "Šatrija" rengia viešą iškilmingą posėdį po kurio seks programa ir dr. Ereto paskaita apie prof. Pakštą. Chicagiečiams bus reta proga apie garbingąjį velionį išgirsti iš prof. J. Ereto, kuris jį artimai pažino.

Chicagos Sendraugių Valdyba

BERLYNE SPRENDŽIAMAS...

(Atkelta iš 1 pusl.)

can", netgi parašė prezidentui Kennedžiu notą, kurioje pareiškė savo susirūpinimą ir baiminimąsi, kad tolimesnis vakariečių traukimasis iš dabarties pozicijų Berlyne gali tik sukelti neutralistinius nusistatymus Vakarų Vokietijoje. Ir tai būtų didelio susirūpinimo pirežastimi ne tik JAV-bėms, bet ir visoms Šiaurės Atlanto pakto (Nato) valstybėms bei visam laisvajam pasauliui, nes, po JAV, stipriausiu NATO nariu yra Vakarų Vokietija. Jau dabar Vokietija NATO žiniai pavedė savo aštuonias divizijas. Numatoma, kad naujai išrinktas parlamentas (rinkimai bus rugs. 17 d.) karo tarnybą iš 12 mėnesių pratęs iki pusantrų metų, kad tik V. Vokietija greičiau galėtų išpildyti savo įsipareigojimus — NATO dispozicijai duoti dar keturias divizijas karių.

Pavojaus signalai iš Bonnos

Adenauerio laiškas Kennedžiui buvo atvežtas Vakarų ambasadoriaus Washingtone Wilhelmo Grewės, kuris paskutinias dvi dieni prieš kelionę praleido pasitarimuose su Bonnos užsienio reikalų ministeriu ir pačiu Adenaueriu. Laiške Adenaueris atkreipia dėmesį į pavojus, kad Sovietai gali mažais kąsneliais palaipsniui praryti Vakarų Berlyną; taipgi atkreipia dėmesį į pavojų, kad derybomis su Sovietais gali būti labai susilpnintos vakariečių pozicijos Berlyne. Adenaueris pramato, kad Sovietams realizuojant naujus laimėjimus Vakarų Berlyne, iš ten prasidėtų masinis gyventojų bėgimas, ypač matant efektyvų sienos uždarymą tarp Rytų ir Vakarų Berlyno.

Ar įvyktų Vakarų Vokietijos persiorientavimas

Jau ir dabar tas Berlyno sienos uždarymas sukėlė Vakrų Vokietijoje neutralistinius sentimentus, o tolimesnės vakariečių nuolaidos ir pralaimėjimai vokiečius priverstų kietai pagalvoti — ar dalyvavimas Šiaurės Atlanto pakte yra pati geriausia Vokietijos linija? Jeigu vakarų demokratijos neįstengs apginti savo pozicijų Berlyne, vokiečiuose labai gali sustiprėti linkimas ieškot sklandesniu santykiu su Rusiia, bent gi bandant laviruoti neutralioje pozicijoje tarp Sovietų ir Vakrų valstybių.

Berlyno problema darosi pasaulinio masto. Nuo jos sprendimo daug pareis valstybių jėgu grupavimasis ir iš dalies pačios Europos ateitis. **J. Pr.**

— Ar tamsta žinai, kad maudytis toje vietoje yra uždrausta?!

— Aš nesimaudžiau!.. Aš skendau.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO CENTRE

1½ aukšto mūras, 4 ir 3 kamb. butai, naujas šild., garažas. $17,400.

1½ aukšto apkaltas, 5 ir 4 kamb. butai, naujas šild. $18,200.

2 but; mūras, 2x6 dideli kamb., garažas. $31,300.

Modernus 1½ aukšto mūras, 7 ir 4 kamb. 50 pėdų sklypas. $33,000.

3 metų 5 kamb. mūras, alum. langai, geležt. tvora. $20,900.

Trys visai nauji mūro namai už Western, mažai įmokėti. $17,450.

Trys tušti sklypai arti į vakarus po 40 pėdų pločio. $4,500.

Du bizniai, du butai, šalia tuščias sklypas, centr. šild. $10,500.

Žiūrėkite — 2 butų mūras — gera vieta, geras namas, garažas. $25,000.

4 kamb. 8 metų mūras — tikras bargenas už $16,900.

Liuksus 6 kamb. mūras, gazu šildymas, garažas, pigi kaina. $22,500.

Gražumas—6 metų 4 kam., aukšta pastogė, daug priedų. $22,000.

Brangiai įrengtas 5 kamb. mūras, su nuostoliu parduos už $21,900.

Mūro rezidencija, 7 kamb. 4 mieg., puikus sklypas, garažas. $20,500.

Prabanga ir stilius, 2 butai, 5 von., visai naujas mūras. $50,000.

Modern. 6 kamb. mūras, baras rūsy, garaž., namas skonin. $20,500.

Kampinis biznis ir 3 butai, labai gražus pirkinys, mūras. $53,900.

Medinis prie parko 6 kamb., alyva šildymas, didelei šeimai. $12,800.

Pelningas tvirtas 5 butų mūras, šviesūs kambariai. $52,500.

Rooming house apie $3,500 pajamų, 2 aukštų mūras, našlė sumažino kainą. $14,000.

ĮSTAIGA DIRBA KASDIEN

K. VALDIS REAL ESTATE

2655 W. 69th Street. Tel. RE 7-7200 ar RE 7-8534

Automobilio negalavimai

Kaip sunku gydytojui nustatyti ligonio ligą, taip lygiai sun ku nustatyti automašinos negalavimus bei sukrikimus. Daugelis iš mūsų labai gerai patyrė, kad pašalinti mašinos negalavimus kartais tenka perleisti ją per kelių mechanikų rankas ir padaryti daug išlaidų. Retai sutikti mechaniką, kuris pasisakytų, kad jis nežino kur liga randasi, bet visuomet negalavimus suranda kur nors, tikrai jauti, kad tie negalavimai randasi visai kitur.

Mechanikui labai sunku nustatyti nekuriuos negalavimus, nes atskiros firmos turi skirtingas mašinos konstrukcijas, kurios taipgi skiriasi pagal metų laidas. Kartais net ir paprasčiausi negalavimai nėra taip lengvai surandami. Pvz., kelionėje nei iš šio, nei iš to pradėjo motoras per smarkiai suktis, rodos paprasčiausias dalykas, bet aplankius tris skirtingus mechanikus, visi kaip su sitarę tvirtino, kad reikalingas išardyti ir išvalyti karburatorius, žinoma, toks remontas rei kalingas daug laiko ir pinigo. Būdamas skirtingos nuomonės, pasiteiravau, kur yra šios firmos mašinų prekyba. Nuvažiavus į firmą per penkias minutes buvo atreguliuotas gazo pedalas ir už 1 dol. atliktas "didelis" remontas.

Daug lengviau mašinos negalavimus surasti tos firmos dirbtuvėse, nes jie kaip tik su savo firmos mašinomis daugiausia susiduria, turi atatinkamus įrankius, dalis ir įgyję daugiau patyrimo. Kitaip sakant gali tiksliau nustatyti ligos vietą; žinant ligą lengvesnis gydymas. **Ad. P-lis**

Dėmesio, nuosavybių savininkai

Namus ir žemę pirkti, parduoti ir išmainyti galite per mus.
Turime didelį pasirinkimą naujų ir senų namų.
Perkame žemės sklypus. Nėra jokių išlaidų pardavėjui.

COLUMBUS REALTY CO.
LAPKUS BUILDERS, INC.
LU 1-0400
6440 So. Pulaski Rd.

SHUKIS REALTY
6433 S. Pulaski St.
Tel. LUdlow 5-5900

Parduoti, pirkti ar išmainyti namus galite Čikagoje ar jos priemiesčiuose.

Turime nuosavybių visur, taip pat turime ir klientų, kurie nori pirkti.

Kreipkitės į mūsų raštinę, kur gausite geriausia patarnavimą.

CICERO PARKHOLME

Erdvus bungalow 4½ kambar., rūsys iškilotas plytelėm, 2½ auto garažas, viskas moderniškai įrengta, tik 4 metų senumo, pilna kaina $21,500. CR 7-6441.

De luxe namas — 2 butai po 6 kamb. ir 5 kamb. butas rūsy. 8253 S. Laflin St. VI 6-6226.

HELP WANTED — VYRAI

FOUNDRY
MOULDER AND CORE MAKER
BRONZE AND ALUMINUM CASTING
Experienced on machine or bench
Top pay, hospitalization, vacation, etc.
FAUNT FOUNDRY CO.
8524 VINCENNES AVE.
HU 8-2900

HELP WANTED MOTERYS

Taupymo ir paskolos bendrovei reikalinga KASININKĖ, N. C. R. Prityrusi. Pietvakarių miesto dalv. **HE 6-4100.**

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnav. vietoje $3.00, už dirbtuvės darbą — $10.00 ir dalys Pigios paveikslinės lempos.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. U a. PR 6-1063

MOVING
R. ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

REAL ESTATE

Mūr. 4 butai: 2x5, 2x4, taverna, ofisas ir patalpa bet kokiam bizniui, 50 pėd. sklypas, geros nuomos, mažas įmokėjimas, nebus paskolos išlaidų.

Mūr. 2x6, centr. šildymas, arti mokyklų ir gero susisiekimo Brighton Parke.

Mūr. 1½ aukšto, 6 žavingi kambariai ir 3 kmb. butas pastogėje, arti 63 and Mozart.

Mūr. 3 butai: 2x5 ir 2 kamb., centr. šild. garažas, 62 ir S. Campbell.

Med. 3 butai, žema kaina Brighton Parke.

Mūr. 4 butai: 3x3 ir 5 kamb., geriausia Marquette Parko vieta.

Mūr. bung. 5 kmb. Gage Parke.

Mūr. 2x5, kaip naujas, 50 pėdų sklypas, poilsio kamb. sklepe. Labai įdomus pirkinys; reikia skubiai parduoti.

Turime daug ir įvairių namų visose kolonijose, parūpiname paskolas, notarizuojame dokumentus.

ŠIMAITIS
REALTY — INSURANCE
2737 W. 43rd St., CL 4-2390
arba
4936 W. 15th St. OL 6-4980

2917 W. 97th Place. 6 kamb. mūrinis. 2 vonios. Gazu šildymas. Garažas. Platus sklypas. Kaina žema ir priimami pasiūlymai.

2-jų aukštų mūr. 5 ir 6 kamb. Mūr. garažas. Gage Parke. Tik $26,500. O. Jakubėnas.

Arti Marquette Parko bažnyčios 6 kamb. mūr. 30 p. sklypas. Naujas gazo šild. Maži taksai. Kaina $18,400. E. Orentas.

5 kamb. mūr. Plytelių vonia. Gazu šild. Garažas. Gage Parke. $18,500.

Pelningas investavimas — 10 butų, 2-jų m. senumo mūr. Pajamų apie $18,000. Įmokėti tik $45,000. Smulkmenas prašome pasiteirauti įstaigoje.

Turime daug kitų gerų pirkinių; rezidencinių ir apartmentinių namų. Be jokio įsipareigavimo skambinkite arba dar geriau užvažiuokit ir pamatykite!

Draudimo Agentūra Patarnauja Visais Draudimo Reikalais

J. BACEVIČIUS

BELL-VARPAS
REAL ESTATE
General Insurance, Notary Public
6455 SO. KEDZIE AVENUE
Tel. PRospect 8-2233

2 a. mūr. 5 ir 6 kamb. Gage parke. Centr. šild. 2 maš. mūr. gar. $22,500.

2 a. med. 5x6 ir 2 kamb. $185 pajamų mėn. Taksai $130. Įmokėti $3,800.

22 kamb. ROOMING HOUSE plus puiki taverna. $3,600 pajamų mėn. Viskas tik $44,000.

3 skl. (lotai) Oak Lawn 40x125 kiekvienas. Arti mokyklų ir krautuvių. Visi $15,000.

ŠIMKUS
REAL ESTATE. NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood Ave.
Telef. CL 4-7450 arba VA 7-2046

Marquette Parke 4 nauji vienos šeimos namai parduodami paties statytojo. HE 4-7482 arba PR 6-0957.

VACYS CONSTRUCTION CO.

5948 SO. KARLOV AVENUE
Parduodamas naujas, didelis 2-jų butų namas. 1½ vonios, karšto vandens šilima (atskirai abiem butam). Aukštas ir sausas rūsys. Ažuolo medžio išbaigimai. Keramikos plytelių vonios ir virtuvės. Įtaisyti virimui pečiai. Susitarimui apžiūrėti skambinti savininkui — PRospect 8-3792

3 butai ir krautuvė. Mūrinis. Karštu vand. apšild. Daug priedų. 1 butas tuščias savininkui. Kreiptis į sav. 1-me aukšte. **4434 W. 59th St.**

4 kamb. namas, 1 akras žemės (yra vynuogių ir aviečių). Garažas. 5 blokai nuo miestelio. Mrs. Joseph Lorin, **135 Baldwin Rd., Bridgman, Michigan.**

PROGOS-OPPORTUNITIES

Delikatesų krautuvė — aukso kasyklos, su ar be pastato — 6 kambar. viršuj. 2 kamb. užpakaly krautuvės, garažas. Proga mėsos krautuvei. Nepraleskit šios progos. CL 4-2616.

IŠNUOMOJAMA FOR RENT

NAMŲ SAVININKAI
TARPININKAUJAME BUTŲ IŠNUOMAVIMUI PATARNAVIMAS VELTUI
TURIME LAUKIANČIŲJŲ SĄRAŠĄ
BELL-VARPAS Real Estate
6455 S. Kedzie — PRospect 8-2233

IEŠKO NUOMOTI

Našlei moteriai skubiai reikalinga 3-jų ar 4-rių kamb. buto, su apšildymu. Taip pat jieškau moters gyventi kartu su manim; mokėt pusę išlaidų. Turiu visus baldus. TO 3-0981.

Platinkite "Draugą".

REAL ESTATE

Mūrinis 12 metų, 4 mieg., 40 p. lotas, naujas mūro garažas, 1½ vonios, 72 ir Mozart, $20,200.

Mūrinis 2x6, mūro garažai, netoli mūsų įstaigos, $31,000.

Mūrinis 1½ a. (4 ir 6) prie 44 ir California, $19,000.

Mūrinis 2x6 ant 30 p. loto, Brighton p., tik $25,800.

Mūrinis naujas 1½ a. ant 30 p loto, ne M. p., $26,500.

Mūrinis 2x5 Gage p., $27,500.

Mūrinis naujas 1½ a. arti mūsų įstaigos, $30,500.

Mūriniai nauji su 3 mieg. Marquette p., nuo $17,500.

Medinis 4 kamb. arti mūsų, $11,500.

Mūrinis 5 kamb. labai tvarkingas ir gražus Marquette p., $19,500.

Mūras, 3 mieg., 6 metų, $20,800. **Lotas 31x125** M. p. už $6,500.

Mūrinė taverna, 3 butai ir ekstra lotas, arti mūsų įstaigos, $41,000.

Mūras 5 kamb. prie 66 ir Mozart, tik $17,000.

Medinis 5 kamb. ant 35 p. loto, Gage p., $12,800.

Medinis 8 kamb. — 4 mieg. — **visi ant pirmo aukšto — rūsys, naujas** šild., garaža, mažas įmokėjimas, Marquette p., $15,950.

Mūrinė 5 kamb. rezidencija ant 40 p. loto, Marquette p., $15,500.

Mūrinis 4 kamb. namas prie 71 ir Rockwell, $13,500.

Mūrinis pajamų namas Marquette p., $64,000.

Mūrinis. 2 butai — 5 ir 6 kamb. Gage Pk. Tik $20,950.

Mūrinis. Naujas 2x6 kamb. Gage Pk. 40 p. lotas, $41,800.

Mūras, 3 mieg., 6 metų. $20,800. **Lotas 31x125** M. p. už $6,500.

A. KAIRYS REAL ESTATE
2517 W. 69th St. Tel. PR 6-0956 ar HE 6-2099

KETURI BUTAI

2x5 ir 2x3 kmb. Visi butai sutvarkyti, šviesūs, gražūs. $545 mėn. pajamų. Marquette Pk. $54,500.

MODERNIŠKAI IŠREMONTUOTAS

2 butų mūr. namas prie Marquette Pk. 2 mašinų garažas. $27,500.

$11,000 METINIŲ PAJAMŲ

Šiaurinėje miesto dalyje 3 aukštų mūr. "rooming-house" — 19 kambarių ir 2x4; kieme dar 1½ aukšto mūr. — 5 ir 4 kamb. Visa kaina $34,500.

60 PĖDŲ SKLYPAS

Gražus, kampinis. Gage Pk. ant biznio gatvės. $14,800.

7 KAMB. MŪR. BUNGALOW

Gage Pk. Nauja gazo šiluma, 2 mašinų garažas. 3 blokai iki katal. mokyklos ir bažnyčios. $19,500.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Tel. WAlbrook 5-6015

Mūr. 8 po 4. Did. pajamos. Pigiai.

Mūr. 5 ir 6 k. Garažas. Tik $20,900.

Vasarvietė. 2 lotai prie Kenkakee upės. $2,800.

Prieš pirkdami namus, būtinai patikrinkite mus.

BUDRECKAS
4081 ARCHER AVE. LA 3-3384

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

6 butai po 5 kamb. Didelės pajamos. Gera vieta. Saugiausias investavimas. $62,000.

Geresnis už naują. Puikioje Gage Parko vietoje. 3-jų butų mūras ant plataus sklypo. Įmokėti apie $9,000.

2-jų butų apkaltas med. Brigthon Parke. $14,500.

Modernus 1½ aukšto, 2-jų butų, kaip naujas mūrinis. ½ bloko nuo Marquette Parko. Tik $27,000.

Pilnas valgomasis ir 3 miegamieji. 9 m. mūrinis. Blokas nuo Marquette Parko. $22,500.

Marquette Parke. 7 kamb., 4 mieg. mūras. 13 m. 1½ vonios. 2 mašinų garažas. $20,500.

J. STONKUS, R.E.
2617 W. 71 st St.
HE 6-1517 arba PR 8-1595

Mūrinis 2x4 kamb. Platus sklypas ir garažas. $21,00.

Šviesių plytų 8 metų **mūras Marquette** Parke, 2 butai po 4½ kamb. Naujas garažas. $38,000.

Naujas 5½ kamb. **mūras** netoli Draugo. $22,200.

S. J. MATAS R.E.
7317 So. Washtenaw Ave.
Tel. — PRospect 6-2020

Pajamų mūrin. prie 41-mos ir Kedzie. Taverna, užkandinė su visais įrengimais ir 4 butai: 2 po 5, 4 ir 2; atskiri šildymai, garažas, platus sklypas, $38,200.

A. Norkus Real Estate
2405 W. 51st St WA 5-5030

PIRKITE APSAUGOS BONUS

CONTRACTORS

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.
STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINIUS MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.
ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ.
REPUBLIC 7-8949
6350 S. ALBANY AVE. CHICAGO

JUOZAS ŽEMAITIS
IR VIC. SKADE, ST. 8-9272
HEATING CONTRACTORS
Įrengiame šiltu oru ir vandeniu šildomus pečius (furnaces -boilers), air cnditioners, rynos (gutters) iki 3 metų išsimokėjimas
CICERO HEATING AND SHEET METAL
2431 S. Kedzie Avenue.
Chicago 23, Illinois
Tel. 277-1442 Res. OL 6-0412

STANKUS CONSTRUCTION CO.
Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių stan dartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas: PRospect 8-2013
7403 S. WESTERN AVE
Chicago 36, Illinois

VACYS CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI,
KOMERCINIAI,
MEDICINOS IR
KITOKI PASTATAI
6936 S. MAPLEWOOD AVE.
HE 4-7482

„VIKDO" Heating Co.
Įrengia naujus ir perstato senus visų rūšių namo apšildymus, pečius (furnaces), gas ir alyvos "conversion burners", vandens "boilers", vandens nutekėjimo rinas (gutters) ir atlieka visus darbus susijusius su namų apšildymu.
4444 S. WESTERN AVE., Chicago, Ill. VI 7-3447 — D. Žukauskas. Cicero tel. OL 2-2017 — V. Stoopys.

ŠILDYMAS
A. Stančiauskas instuliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazo ir alyva kurenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus bei Air Conditioners ir atlieka visus skardos darbus
7304 So. Rockwell Street
Tel GRovehill 6-7875

• STATYBA • PLANAI • PASKOLOS
Gyvenami namai. Biznio, industrijos bei ofisų pastatai. Taip pat įvairūs pastatų remontai.
L. STAŠAITIS
Statybos Kontraktorius
6043 SO. SAWYER AVENUE
CHICAGO 29, ILL.
Namų Tel. PR 8-8378

A. ABALL ROOFING
Įsteigta prieš 48 metus
Gutters, Downspouts, stogai, Dumtraukiai Pataisomi. Išmalinam ar. ba dedame naujus. Stogai atnaujinami (re-coated). Dažymas iš lauko. "Tuckpointing". Pilnai apsidraudę. Nemokamai apskaičiuojame; žemiausios kainos. Darbas garantuotas. Atdara dieną ir naktį bei sekmadieniais.
LA 1-6047 RO 2-8778

DĖMESIO !

Apsimoka skelbtis "DRAUGE", nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

V. ŠIMKUS Constr. Co.
2618 W. 71st Street Tel. PR 8-4268 ir TE 9-5531

KATALIKŲ VYRŲ SĄJŪDIS

Chicagos arkidiecezijos organizuotieji vyrai pradeda savo velklą. Praėjusį sekmadienį Our Lady of Sorrows bazilikos auditorijoj susirinko jų virš tūkstančio, kad išklausytų kardinolo Meyerio kalbą ir kun. dr. James Weisheipl, O. P., paskaitos apie besiartinantį visuotinąjį Bažnyčios suvažiavimą Romoje (Ecumenical Council). Kardinolas plačiai išdėstė katalikų vyrų organizuotumo reikšmę, išreiškė savo pasitenkinimą, kad į šį susirinkimą susirinko taip gausingas jų būrys, atstovaująs 31 arkidiecezijos vyrų organizaciją, kurioms priklauso apie 450,000 vyrų. Kun. dr. Weisheipl išryškino visuotinojo Bažnyčios suvažiavimo uždavinius. Prel. Edward Kelly, katalikų vyrų sąjūdžio moderatorius, pateikė tolimesnius vyrų veiklai arkidiecezijoj planus. Susirinkimą pravedė teisininkas Frank J. McLoraine, arkidiecezijos katalikų vyrų (Nacional Council of Catholic Men) pirmininkas.

Sąjūdis organizuoti Chicagos arkidiecezijos vyrus į NCCM prasidėjo praėjusių metų rudenį ir šių metų pradžioje. Darbo pasekmės labai geros. Yra sudarytas arkidiecezinis organas — vadovybė. Jon jeina ir mūsų tautietis, Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos vicepirmininkas inž. Antanas J. Rudis. Šis sąjūdis yra įjungtas ir į centrinį NCCM Washingtone.

Šiame susirinkime lietuvius katalikus vyrus atstovavo: Petras Brizgys, dr. Z. Danilevičius, Albinas Dzirvonas, dr. Petras Kisielius, Kazys Kleiva, dr. Arūnas Liulevičius, dr. Vitas Manelis, inž. Kazys Pabedinskas, Vytautas Radžius, teis. Antanas Repšys, Jonas Sakas, L. Šimutis. Antanas Rudis negalėjo dalyvauti, nes buvo išvykęs į L. Vyčių seimą, buvusį Cleveland, Ohio.

Milda Jurkūnaitė ir Edmundas Paulius po savo jungtuvių, įvykusių rugpiūčio 12 d. Šv. P. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Ligonių diena

Liepos 29 d. Liurde įvyko kunigų ligonių šventkelionė. Ta pačia proga Italijoj buvo organizuojama bendra visų ligonių diena. Tą dieną ligonys kviečiami melstis ir aukoti savo kančias už būsimąjį visuotinį bažnyčios susirinkimą. — Prancūzijos ir Vatikano radijas ir taip pat Italijos televizija prisidėjo prie tos ligonių dienos pravedimo, perduodami iš Liurdo pamaldų eigą. — Italijos "Kentėjimo savanorių centras", kurs ruošia šią ligonių dieną, priklauso 50,000 ligonių.

ITALIJOS IR SINGAPŪRO VAIZDAI

Teatras Today šiandien iki 4 val. p. p. dar rodo Singapūro vaizdus ir premijuotą trumpą filmą iš Italijos. Gausi naujienų kronika ekrane. Programa tęsiasi valandą laiko. Keičiama ketvirtadieniais po pietų, tai kaikurie nueina už tą pačią kainą dviejų programų pasižiūrėti.

CHICAGOJE

PRAŠYMAS AUTOMOBILISTAMS

Gubernatorius Kerner kreipėsi į visus automobilistus, kad jie, ypač Darbo dienos savaitgalį, laikytųsi nustatyto greičio keliuose ir budriai saugotųsi susisiekimo nelaimių.

MIRTIS DĖL RŪKO

Esant dideliam rūkui, sunkvežimis trenkė į priešais jį važiavusią mašiną ir užmušė tame automobily buvusį Axel Johnson, 70 m., gyvenusį Chicagoje. Nelaimė įvyko ties Aurora.

ŽUVO LANDUS BERNIUKAS

Vienuolikos metų berniukas Secundino De Jesus buvo sutraiškytas keltuvo dentisto dr. L. H. Kudell įstaigoje, Chicagoje. Berniukas atėjo su motina, kuriai reikėjo pataisyti dantis. Belaukdamas berniukas važiavo keltuvu, tačiau keltuvas sustojo vidury lubų. Berniukas, išlindęs pro atsargines dureles, užsirito ant paties keltuvo. Tuo metu kažkas paspaudė keltuvo myztuką ir tas kildamas mirtinai užspaudė berniuką.

ĮSTATYMAI ATOMINIŲ ATAKŲ ATVEJAMS

Gubernatorius Kerner patvirtino du įstatymu, kuriais numatoma, kaip Illinois administracija tvarkytųsi atominės atakos atvejais ir kaip būtų saugomi valdinių įstaigų archyvai.

SUDEGĖ MEDŽIO SANDĖLIS

Šimtas tūkstančių dolerių nuostolio susidarė Melrose Parke, sudegus medžio sandėliams Harbor Lumber and Supplies co. Sužeistas vienas ugniagesys.

IŠ TEISĖJO ATĖMĖ ANTRĄ TARNYBĄ

Sanitarinio distrikto superintendentas William A. Dundas griežčiau prižiūri, kad visi tarnautojai gerai eitų savo pareigas. Šiomis dienomis jis atleido River Grove policijos magistrato tarnautoją, teisėją Louis E. Perry, kuris retai teatsilankydavo į savo darbą sanitariniame distrikte, o atlyginimo ėmė po $483 mėnesiui.

— **Dėl širdies** ligų per metus JAV darbovietėse praleidžiama 69 mil. darbo dienų. Apytikriai 1 bil. dol.

A. A.

JOHN C. MILLER

Gyveno 1030 Central St., Evanston, Ill.

Mirė rugp. 29 d., 1961, sulaukęs 77 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje; kilo iš Biržų apskr. ir parapijos, Žižmų kaimo. Amerikoje išgyveno 55 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Josephine, sūnus John B., marti Mary Ellen, pusbrolis John Nakvos, su šeima, artima g'minė Wilhelmina Stuogis su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Australijoje liko brolis Nikodemas su šeima.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draug., S.L.A. 336 kuopai ir Keistučio Pašalpos Klubui.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 S. California Ave. Laidotuvės įvyks šešt., rugsėjo 2 d., iš koplyčios 1:30 val. popiet bus nulydėtas į kapines.

Nuoširdžia kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Duktė, sūnus ir marti**

Laidotuvių direktorius John F. Eudeikis, tel. LA 3-0440

A. † A.

JOSEPH TOLIŠIUS

Gyveno 2107 W. Marquette Rd.

Mirė rugp. 30 d., 1961, 1:20 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Eržvilko parapijos.

Amerikoje išgyveno 48 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Petronėlė (Dirgilaitytė), sesuo Marijona Gustas, jos vaikai Stanley su žmona Alvina, Edward su žmona Margaret ir Helen su vyru Stanley Tamkus ir jų šeimos, 2 pusbroliai Stanley ir Joseph Monkus, 2 švogerkos Mary Kazak ir Marcelė Vyšniauskas ir jų šeimos, pusseserė Pranciška Moskaitis su šeima ir kiti giminės draugai ir pažįstami.

Priklausė Raudonos Rožės Klubui (Cicero), Kęstučio Pašalpos Klubui ir Teisybės Mylėtojų Draug.

Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave.

Laidotuvės įvyks šešt., rugs. 2 d.: iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švenč. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi: **žmona.**

Laidotuvių direktorius Mažeika - Evans, Tel. RE 7-8600.

A. † A.

MAGDALENA DIMITRIOUS

(ŠLEPATYTĖ)

Gyveno 4838 W. 97th St., Oak Lawn, Ill.

Mirė rugp. 29 d., 1961, 7:30 val. vak., sulaukus 79 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Plungės parapijos.

Amerikoje išgyveno 51 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Della, žentas Charles Smith, 2 sūnūs: James, marti Elsie ir George, 7 anūkai, sesuo Kotryna Kissel, švogeris Adam ir šeima, brolis Adomas su žmona ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Chicvara koplyčioje, 95th St. ir Central Ave., Oak Lawn, Ill.

Laidotuvės įvyks penktad., rugs. 1 d.: iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į St. Gerald parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Duktė, sūnūs, marti, žentas ir anūkai.**

Laidotuvių direktorius Chicvara. Tel. GArden 5-0500.

PADĖKA

Mirus mūsų brangiam vyrui ir tėvui

A A

VLADUI RADVILAI

visiems giminėms, artimiesiems ir pažįstamiems už velionies pagerbimą, paaukojusiems šv. Mišias, maldas, gėles, pareiškusiems užuojautą ir visiems palydėjusiems į amžiną poilsio vietą, gerb. kun. Spurgiui, kun. Kelpšai ir kitiems kunigams, atlaikiusiems šv. Mišias, taria širdingai ačiū.

Žmona Teresė, duktė Rūta su šeima, sūnus Skirmuntas su žmona.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A A

Anastazija Bražionienė

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą mamytę, kurios netekome 1960 m. rugsėjo 5 d. Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekados negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Už jos sielą užprašytos 3 šv. Mišios rugsėjo mėn. 4 d. 6:30 ir 8 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Anastazijos Bražionienės sielą.

Nuliūdę: **sūnūs, dukterys, anūkai ir kiti giminės**

PONIAI DOMICELEI MARIJAI DAGIENEI,

jos mylimam vyrui mirus, didelio liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia

D. ir J. Monstavičiai

ANTANAS TVERAS

DIPL. LAIKRODININKAS

Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.

2646 W. 69th St. RE 7-1941

LEO'S TEXACO SERVICE

PILNAI UŽBAIGTI MECHANIŠKI DARBAI

Prityrusių tepimas ir aliejaus pakeitimas

4951 S. California Ave. (kamp. 50 St.) Chicago 32, Ill.

Leonas Franckus, sav. Tel. GR 6-9555

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET

Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

J. F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

EDVARDAS SAUNORIS — GĖLININKAS

Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti ir puošti kapus Jūsų artimųjų.

3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero. TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON'

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEdarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos Narial

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME

1424 S. 50th AVENUE Tel. OL 2-5245 arba TO 3-9687

KNYGOS GRAŽIAJAM JAUNIMĖLIUI

Naktys Karališkiuose, Liudo Dovydėno apysaka jaunimui apie šienautojus Karališkių lankose ir begales jų nuotykių po augštu ir žvaigždėtu tėvynės dangumi. Iliustruota .. **$2.00**

Senas kareivis Matatutis, Jurgio Jankaus linksma ir nuotaikinga apysaka apie žemaitį, kuris daug nuostabių daiktų padarė, tik nepadarė vieno, kurį tikrai turėjo padaryti. **$3.00**

Kas bus, kas nebus, bet žemaitis nepražus, istorinė Balio Sruogos apysaka apie du berniukus ir jų nuotykius Napoleono armijoms per Lietuvą žygiuojant. Iliustruota **$2.50**

Grimų pasakos, 15 pasakų iš brolių Grimų rinkinių. Turinyj ir Sniego Senė, ir Pelenė, ir Baimės ieškotojas, ir Eršketrožė — gražiausi perlai jaunimo literatūroje. Iliustruota. .. **$3.00**

Jūrininko Sindbado nuotykiai, kaip jie surašyti garsiojoje arabų pasakų knygoje "Tūkstantis ir viena naktis". Iliustruota **$2.00**

Rytų pasakos, žavinga Vinco Krėvės pasakų knyga apie dievus ir žmones egzotiškuose indų, arabų ir persų kraštuose. **$2.50**

Giesmės apie Gediminą, eiliuotas ir iliustruotas padavimas apie Gedimino medžioklę paneriuose, apie susapnuotą Geležinį Vilką ir apie Vilniaus miesto įkūrimą. **$2.00**

Užsakymus ir pinigus siųskite:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street, Chicago 29, Illinois

Perskaite dien. "Draugą", duokite jį kitiems

APLINK MUS

× **Draugo Vadovybė** rugsėjo 4 d. Slovak darže ruošia išvažiavimą, kur numatomos mokyklinio amžiaus vaikų - jaunimo lituanistinių dalykų varžybos. Laimėtojams bus įteiktos dovanos. Šias varžybas pravesti sutiko keli mokytojai. Visų lituanistinių mokyklų p. mokytojus - auklėtojus ir mokinius kviečia atvykti į šias varžybas. Draugo vadovybė atvykstančiųjų laukia. Visus mielai sutiks, o varžybų laimėtojus apdovanos.

L. B. Chicagos Apygardos Švietimo Komisija tam mielai pritaria ir skatina p. mokytojus dalyvauti tokiuose kultūriniuose - pramoginiuose parengimuose pagal iš anksto numatytą lietuviškumui pasireikšti ir ugdyti programą, organizuojant mažuosius ir jaunimą. Tuo ne tik bus suteiktas didis džiaugsmas jauniesiems ir jų tėveliams, bet ir p. mokytojai dalinai atliks savo paskirtį tremties kelyje.

× **Palikdamas namuose** rugsėjo 4 d. nustosi daug malonumo, nes tą dieną įvyksta Draugo išvažiavimas, į kurį suplaukia tūkstančiai lietuvių. Atvykęs į pikniką turėsi progos pabendrauti su pažįstamais, galėsi pasivaišinti ir laimėti dovanų, kurias paskyrė Draugas ir eilė Chicagos verslininkų.

× **Ped. Lituanistikos Institute** mokslas pradedamas rugsėjo 16 d. 9 val. 30 min. r. Jaunimo Centre. Naujai įstojančių klausytojų pareiškimus (raštu ar žodžiu) priima instituto vicedirektorius Domas Velička, 7838 S. Green St., Chicago 20, Ill., telef. VI 6-7624, ir Instituto Globos Komiteto iždininkas J. Kubilius, SJ, Jaunimo Centre. Be anksčiau įstojusių 20 naujų studentų, Institutą lankyti paskutiniuoju laiku užsirašė Liuda Germanienė ir Dalia Bobelienė. Šiuo metu turimomis žiniomis ateinančiais mokslo metais Institutą lankys 27 studentai. Baigiamiesiems egzaminams ruošiasi 7 studentai.

× **Tradicinis ateitininkų** sendraugių rudens balius įvyks spalio 21 d. Gleneagles Country Club, kuris yra į pietvakarius nuo Marquette Parko.

× **Jubiliatė M. Varnienė** rugpiūčio 26 d. atšventė 75-sius gyvenimo metus artimų, dr-jos narių bei draugų būrelyje, Palos Park, p. Česnauskų vasarvietėj, kur pedagogė M. Varnienė ir dail. A. Varnas leidžia atostogas.

× **"Jūratės ir Kastyčio"** operos fondo rengiamas balius įvyks sausio 27 d. vakarą Western Ballroom auditorijoje. Balius rengiamas tam, kad galima būtų išleisti kompozitoriaus K. V. Banaičio operą, kuria vėliau galės naudotis chorai ir solistai. Tikima šiam grynai kultūriniam darbui visuomenės palankumo. Fondui pirmininkauja aktyvioji visuomenininkė Marija P. Rudienė, kuri įgalino išleisti ir literatūros vadovėlius Chicagos lituanistinei mokyklai.

× **Dr. A. P. Stulga**, 2723 W. 71st. St., rugpiūčio 27 d. savo šeimos ir artimųjų buvo pagerbtas, minint 25 metų dantų gyd. profesijos sukaktį. Tuom pat paminėta 10 metų sukaktis, kaip šioje vietoje įsikurta.

× **Už a. a. Vladislavos Grigaitienės** vėlę komp. J. Žilevičius ir jo dukra Marija Fulton yra užprašę šv. mišias, kurios bus laikomos rugsėjo 2 d. 9 val. r. jėzuitų koplyčioje (So. Claremont Ave). Kviečiame buvusius jos operos kolegas, mokines ir gerbėjus atsilankyti.

× **L. K. M. Akademijos suvažiavimas** prasideda rugsėjo 1 d. Jaunimo Centre. Kadangi šio suvažiavimo mokslinė programa užsitęs tris dienas, sekmadienio vakare numatyto banketo atsisakyta.

× **L. L. Montessori dr-jos valdyba** kvečia visas nares, atsilankiusias į "Draugo" pikniką, apie 4 val. susirinkti prie Valdybos narių pasitarimams dr-jos reikalais.

× **Solistė Alodija Dičiūtė - Trečiokienė** praėjusį sekmadienį, rugpiūčio 27 d. savo namuose, Tinkley Park, Ill., surengė gražų priėmimą savo jau daugelį metų nematytam mokytojui, prof. Juozui Žilevičiui, šiuo metu tvarkančiam Muzikologijos archyvą prie Jaunimo Centro. Priėmime dalyvavo būrelis solistų ir kt.

× **H. Širvinskienė** su būriu talkininkų aprūpins skaniais lengvaisiais gėrimais vaikus ir visus tuos, kurie mėgsta tik vaisvandenius. Jei Draugo piknike temperatūra pasiektų ir 100 laipsnių, niekam nereikės trokšti. Draugo piknikas bus rugsėjo 4 d. Slovakų darže.

× **Balio Radio ir Television Co.** Draugo pikniką aprūpins garsiakalbiais ir gražia muzika. Jo patyrimas šioje srityje yra plačiai žinomas. Savininkas yra Balys Brazdžionis.

× **K. Rožanskas**, nuolatinis Draugo platintojas, Draugo išvažiavimo metu Slovakų darže turės įvairiausių knygų ir maldaknygių. Bus gera proga papildyti savo biblioteką. Be to, pas jį bus **galima apsimokėti Draugo prenumeratą** arba jį užsisakyti.

× **Studentų Skautų** s-gos Chicagos skyrius rengia suvažiavimą Union Pier, Mich., rugsėjo 2—4 d. Suvažiavimas įvyks Gintaro viloj, Goodwin Str. ir Lake Shore kampas. Visi skautai akademikai kviečiami gausiai dalyvauti. (Pr.)

KAS, KĄ IR KUR

— **Chicagos Lietuvių Kęstučio** pašalpos klubo mėnesinis narių susirinkimas įvyks penktadienį, rugsėjo mėn. 1 d. 7 val. popiet Hollywood svetainėje, 2417 W. 43 gatvė. — **Valdyba**

Lietuvių Fondo organizatoriai su čikagiškiais L. Bendruomenės Tarybos nariais posėdžiauja Chicagoje 1961. VIII. 23. Iš kairės: T. Blinstrubas, J. Švedas, V. Smulkštys, kun. St. Šantaras, prof. Vl. Jakubėnas, J. Jasaitis, Al. Rugytė, J. Tamulis, Ben. Babrauskas, dr. G. Balukas, dr. A. Razma, kun. Pr. Garšva, dr. J. Valaitis, inž. D. Bielskus, ekonom. V. Dzenkauskas. (Foto V. Noreikos)

ENTUZIASTŲ PASIŪLA BENDRUOMENEI

BEN. BABRAUSKAS

Daug kartų viešai žodžiu ar raštu prikaišiota mūsų tingesniems tautiečiams jų šykštumas tautiniams reikalams. Dirbančių kultūrinį, mokslinį ar švietimo darbą asmenų pasiaukojimas jokiais pinigais, aišku, negali būti atsveriamas ar atlyginamas. Tačiau tautiniam bei kultūriniam darbui atskirų tos ar kitos kultūrinės profesijos asmenų pasiaukojimo daugeliu atvejų nepakanka: tam reikia dar lėšų.

Jau I-ajame Kultūros kongrese kilo mintis sutelkti milijoną dolerių, kurio duodamas pelnas kasmet būtų skirstomas mūsų kultūros ir švietimo reikalams remti. Deja, praėjo geri penkeri metai, o tas aktualus klausimas atitinkamų komisijų vis tebestudijuojamas. Tai klasiškas pavyzdys, kaip gražios ir reikšmingos idėjos paskęsta protokoluose.

Laimei, atsirado privačių entuziastų, kurie "iš apačios" per keletą mėnesių parodė tiek gyvumo, kad dar negimusiam Lietuvių Fondui tūkstantinės ėmė plaukti.

LB Tarybos nariai džiaugsmingai pritaria LFondui

Tai rodo, kad Lietuvių Fondo idėja svarbi ir kad amžinas delsimas visuomenei nusibodo. Kai dr. A. Razma lietuvių gydytojų suvažiavimui N. Yorke referavo LFondo reikalą, į jį labai palankiai pažiūrėjo susirinkę gydytojai, o taip pat LB Tarybos nariai, atsilankę į tą suvažiavimą. Praėjusį trečiadienį LFondo iniciatoriai pasikvietė čikagiškius naujai išrinktos LB Tarybos narius į posėdį, ir daugumas jų parodė vispusišką pritarimą LFondo įstatams. Vieno LB centrinio organo pirmininko tame posėdyje pasiūlyta nuvykus į N. Yorką LB Tarybos sesijoje tiesiog be diskusijų, deklaratyviai priimti Lietuvių Fondo įstatus.

Reikia vertinti entuziastų organizatorių ir aukotojų darbą ir įnašus. Aukoja jie tik dėl to, kad jaučia gyvą lietuvišką reikalą: jų auka parems ne vieną kurią organizaciją ar srovę, bet bendrus lietuvių kultūrinius ir švietimo darbus. Aukodami jie nori būti tikri, kad jų auka bus skirta ne kuriai bendrinei, profesinei ar kitokiai organizacijai stiprinti, tik **tiesioginei kultūrinei veiklai remti.**

Reikšmingas moralinis bendruomenės įvertinimas

Pagal JAV įstatymus tos rūšies fondai neturi teisės remti politinių reikalų, taigi tenka ribotis tik kultūra bei švietimu. Į kultūros sritį įeina literatūra, mokslas, menas, teatras ir pan. dalykai. Lietuvių Fondo organizatoriai žino, kad mūsų literatūros reikalai priklauso Lietuvių Rašytojų Dr-jai, mokslo reikalai — Lituanistikos Institutui, dailės reikalai — dailininkų organizacijoms, teatro — Scenos Darbuotojų S-gai ir tt. Vis dėlto Lietuvių Fondo įstatuose nei Rašytojų Dr-jai, nei Lituanistikos Institutui, nei Dailės Institutui nenumatyta joks balsas nei vieta, skirstant lėšas literatūrai, mokslui ir dailei. Ir dėl to tos bendrinės atitinkamų kultūros sričių organizacijos nereiškia pretenzijų: pasitiki, kad aukotojų ir LB parinkti atstovai nenuskriaus tų sričių. Tai reiškia didelį moralinį LB pripažinimą. Tokių atveju vieno kito LBendruomenės veikėjo mesta mintis, jog aukotojams nereikią duoti balso pelną skirstant, yra, švelniai tariant, gerokai neelegantiška. Pagaliau žmogui, duodančiam šimtinę ar tūkstantinę, turi būti pareikštas bendruomeniškas respektas.

LB nariai pritaria dr. A. Razmai, išrinkdami į Tarybą

LB organams reikšminga turėtų būti ir narių valia: jeigu LF iniciatorius tūkstantininkus LB nariai išrinko į LB Tarybą, tuo nedviprasmiškai parodė, jog tie LF iniciatoriai nėra bendruomenės priešai.

Kai bus kasmet sudaroma lėšų skirstymo komisija, nė kiek neabejoju, kad komisijos balsai pasiskirstys ne į "bendruomenininkų" ir "fondininkų" partijas, bet pagal tai, kiek kuri sritis kuriam nariui atrodys reikšmingesnė. Jau iš anksto visiems aišku, kad tiek LB, tiek LF Taryba, skirdamos tos komisijos narius, žiūrės jų kultūrinių sričių supratimo, o ne bendruomeniškumo ar sroviškumo.

Patys LB Tarybos nariai konkretaus kultūrinio atvejo klausimu juk parodo griežčiausiai skirtingas nuomones, ir tai demokratinėje santvarkoje visai natūralu. Štai vienoje LB Tarybos sesijoje vienas narys kritikavo Kultūros Fondą už tai, kad jis leidžia tokį neaktualų ir "nereikalingą" veikalą "Aleksandryną", o LB pirmininkas atsakė, jog visas mūsų buvimas tik tuo tepateisinamas, kad mes pajėgiame šitokį veikalą išleisti.

Kas mane verčia LFondą remti?

Vargu ar atsiras daug tokių, kurie per 11 metų būtų keliolika tūkstančių valandų paskyrę šimtaprocentiniam lietutviškam kultūros ir švietimo darbui. Vargu ar atsiras kitas žmogus, kuris per 12 metų nė valandos nėra žiūrėjęs televizijos ir nė karto nėra buvęs kine. Tik tautinis maniakas gali pasiekti tokį kraštutinumą. Už tai vargu ar kas kitas tiek valandų yra paskyręs lietuvybės išlaikymui (čia ir Lietuvoje). Ar yra kas 11 metų dirbęs lituanistikos mokyklose, ilgus metus net vadovavęs joms, tuo pačiu metu 8 metus vadovavęs reikšmingai kultūrinei organizacijai, kitose keliose org-jose po kelerius metus buvęs ir tebesąs vicepirmininku, vienaip ar kitaip prisidėjęs prie daugelio dešimčių knygų pasirodymo?

Jaučiu, kad mano žodis, svarstant reikšmingus kultūrinius klausimus, turėtų būti pravartus, taigi, net ir neprašomas, tokių atveju randu laiko bent po vidurnakčio.

Skaičiau ir Geležinio Fondo įstatus. Gal jie siaurai LB organizacijai ir priimtini, bet aš, kaip kultūros ir švietimo darbininkas, aišku, ir aktyvus LB narys, teoriškai ir praktiškai pasisakau už Lietuvių Fondą. Kar tu pasitikiu, kad LB Tarybos nariai šios sesijos metu padarys vienintelį teisingą sprendimą: patvirtins Lietuvių Fondo įstatus. Delsimas ir atidėliojimas būtų pragaištingas įsibėgėjusio kultūrinio vežimo stabdymas.

Naujai seselei įteikiamas vienuoliškas drabužis — abitas Putname, Conn., rugpiūčio 15 d. Apeigas atlieka Tėvas J. Kubilius, S. J., asistuoja kun. P. Garšva, MIC. (Nuotr. Beatričės Kerbelienės)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Veterinarijos dr. Petras Gailiūnas**, plačiai žinomas gydytojas kaip išsirūpinęs iš Amerikos federalinių įstaigų oficialų pripažinimą Lietuvos Veterinarijos Instituto baigimo diplomams, persikėlė pastoviai dirbti arčiau prie New Yorko. Jis keletą metų dirbo kaip federalinės valdžios mėsos inspektorius Chicagoje, Clevelande, Albany ir kitur. Nuo š. m. kovo mėn. jis buvo paskirtas dirbti mokslininko - tyrinėtojo etatu į Gyvulių Ligų Tyrimo institutą, Long Island, New York. Teko girdėti, jog jo ankstyvesni gyvulių ligų tyrimai, atlikti Midugane ir paskelbti atitinkami straipsniai Amerikos moksliniuose žurnaluose, yra iškėlę jo vardą bei padėję gauti šią vietą. Jį pažįstą asmens linki jam geriausios sėkmės naujam darbe, gyvenant tokioj gražioj kurortinėj vietoj, kaip Greenport, Long Island, N. Y.

— **Dipl. ekonom. Anicetas Balys**, dirbąs Clevelande kaip įrankių gaminimo specialistas, neseniai baigė dviejų metų Cleveland Engineering Instituto mašinų projektavimo skyrių ir trumpam laikui lankėsi Chicagoje.

— **Vytautas Abraitis**, Richmond Hill, N. Y., Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos centro valdybos pirmininkas; Emilija Čekienė, Woodhaven, N. Y., virš minėtos organizacijos centro valdybos sekretorė; Vytautas Volertas, Baltomore, Md., ALB Baltimorės apylinkės pirmininkas, įsijungė į komitetą Kuchel - Lipscomb rezoliucijai remti.

— **Kuche - Lipscomb rezoliucijai remti komiteto** vadovybė, apsvarsčiusi visas suge-stijas, gautas iš senatoriaus Tom Kuchel, kongresmano Glen Lipscomb ir krašto lietuvių, 1961 metų rugpiūčio 24 d. posėdyje nutarė: 1. Praplėsti komitetą, įtraukiant į jį estus, latvius ir amerikiečius; 2. Pakeisti komiteto vardą į — Americans for Kuchel - Lipscomb Resoliution; 3. Pasilaikyti komiteto vadovybę lietuviams ir toliau; 4. Steigti Kuchel - Lipscomb rezoliucijai remti skyrius visose vietovėse, kur tik yra lietuvių, estų ir latvių ir visur ten, kur tik atsiras amerikiečių grupės, remiančios Lietuvos, Estijos ir Latvijos laisvės reikalą.

1,200 NAUJŲ MOKYTOJŲ

Chicagos miesto mokyklos priėmė 1.200 naujų mokytojų ir mokytojus pavaduojančių asmenų. Šiandieną jie visi sukviečiami specialiems nurodymams. Ateinantį antradienį bus sukviesti visi 19,000 Chicagos miesto mokyklų mokytojų, kad galėtų aptarti su jų darbu susietus reikalus. Tai bus padaryta dieną prieš prasidedant reguliarioms pamokoms. Chicagos miesto mokyklose dirbs 3,400 mokytojų, kurie neturi reikiamo cenzo. Trūkstant mokytojų, priimami ir tokie. Atrodo, kad yra padidėjusios galimybės tremtiniams mokytojams gauti tarnybas.

NAŠLĖ PALIKO MILIJONĄ

Mirdama sulaukusi 97 m. amžiaus našlė May Browning Loesch, mirusi rugp. 19 d., kaip aiškėją palikimų teisme, yra palikusi apie milijoną dolerių vertės turtą. Jos vyras buvo vadovas Chicagos Komisijos Kovai Su Nusikaltimais. Turtas daugiausia susidėjo iš šėrų ir bonų; paliktas giminėms.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMO PROGRAMA

Rugsėjo 1 d. 7 val. vak. Jaunimo Namuose suvažiavimo visumos posėdis:

1. Suvažiavimo atidarymas.
2. Dr Girniaus paskaita: krikščioniškoji atsakomybė istoriniame laikų tekmėje.
3. Kun. prof. S. Ylos paskaita: L. K. M. Akademijos nueitas kelias ir žymieji jos nariai akademikai.

Rugsėjo 2 d. Congress viešbutyje

9 — 11 val. teologijos sekcija: Pirm. kun. dr. J. Gutauskas

1. Prel. dr. V. Tulaba — naujos Šv. Rašto interpretacijos samprata.
2. J. E. vysk. dr. V. Brizgys — pasauliečių dalyvavimas Bažnyčios misijoje.

11 — 1 val. sociologijos sekcija: Pirm. dr. Z. Smilga

1. Kun. V. Bagdanavičius, MIC — santykiai tarp žmonių komunizme.
2. Prof. G. Galva — socialinės santvarkos krizė.

9 — 1 val. tikslųjų bei gamtos mokslų sekcija: Pirm. prof. St. Kolupaila

1. Dr. Č. Masaitis — determinizmas ir atsitiktinumas.
2. Dr. A. Liulevičius — matematika ir realybė.
3. Prof. J. Rugis — ar atomo tyrinėjimai pradeda naują erą?
4. Dr. V. Litas — evoliucijos teorija ir krikščioniškoji pasaulėžiūra.
5. Dr. A. Damušis — kai kurie chemijos laimėjimai ir jų įtaka mūsų mintyjimui.

3 — 5 val. pedagogikos sekcija: Pirm. P. Maldeikis

1. Dr. A. Ramūnas — V. Europos ir JAC pedagoginių principų konfliktai.
2. Dr. A. Šerkšnas — JAV ir Sov. Sąjungos auklėjimo tendencijos.

5 — 7 val. istorijos sekcija: Pirm. V. Liulevičius

1. Dr. K. Jurgėla — lietuviai Amerikoje prieš masinę emigraciją ir tautinį atgimimą.
2. Dr. A. Kučas — Amerikos lietuvių ryšiai su tėvyne.

3 — 4 val. sociologijos sekcija (tęsinys): Pirm. dr. Z. Smilga

1. Kun. dr. K. Matulaitis, MIC — vienuolynų įnašas išeivijai.

4 — 6 val. filosofijos sekcija: Pirm. dr. J. Girnius

1. Kun. dr. P. Celiešius — egzistencializmas ir krikščionybė.
2. Kun. dr. A. Baltinis — tikėjimas į Dievą ir modernusis žmogus.

6 — 7 val. medicinos sekcija Pirm. dr. Z. Danilevičius

1. Dr. J. Meškauskas — gimdymo kontrolės problema.
2. Dr. Balčytė-Gravrogkienė — antibiotikai modernioje medicinoje.

Rugsėjo 3 dieną

9 val. šv. mišios Švč. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias laiko J. E. vysk. V. Brizgys. Pamokslą sako tėvas B. Markaitis, S.J. Gieda Algis Brazis.

10.30 val sekcijų posėdžiai Marijos Aukšteniojoje Mokykloje:

Istorijos sekcijos tęsinys: Pirm. V. Liulevičius

1. Dr. Z. Ivinskis — Lietuvos istorija naujų šaltinių ir pokarinių tyrinėjimų šviesoje.

Filosofijos sekcijos tęsinys: Pirm. dr. J. Girnius

1. Dr. J. Pikūnas — žmogaus užduotys mokslo šviesoje.
2. 11.30 val. kun. dr. R. C. Jančauskas, S. J. — symposium: tautinės kultūros galimumai JAV mokyklose; diskusijose dalyvauja dr. A. Liaugminas, P. Maldeikis, inž. A. Rudis ir dr. A. Šerkšnas.

3 val. suvažiavimo visumos posėdis Marijos Aukšteniojoje Mokykloje:

1. Dr. J. Ereto paskaita: krikščioniškosios kultūros padėtis ir uždaviniai šiame amžiuje.
2. Sveikinimai.
3. Min. J. Kajecko žodis.
4. Koncertas: A. Brazis ir D. Stankaitytė. Akomponuoja Genovaitė Aleksiūnaitė-Mitchel.
5. Suvažiavimo baigimas.